

CRNA GORA
PREDSJEDNIK

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O VOJSCI CRNE GORE

Prolašavam **Zakon o Vojsci Crne Gore**, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Četrnaestoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017. godini, dana 26. jula 2017. godine.

Broj: 01-772/2

Podgorica, 28.07.2017. godine

Filip Vujanović

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Četrnaestoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017.godini, dana 26. jula 2017. godine, donijela je

ZAKON O VOJSCI CRNE GORE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se organizacija Vojske Crne Gore (u daljem tekstu: Vojska), služba u Vojsci; prava, obaveze i status lica u službi u Vojsci i druga pitanja od značaja za Vojsku.

Vojska

Član 2

Vojska je profesionalna odbrambena snaga koja brani nezavisnost, suverenost i državnu teritoriju Crne Gore i izvršava druge dodijeljene misije i zadatke, u skladu sa Ustavom Crne Gore, zakonom i međunarodnim pravom.

Učešće u međunarodnim snagama

Član 3

Vojska učestvuje u međunarodnim snagama, u skladu sa zakonom.

Služba u Vojsci

Član 4

Služba u Vojsci je vršenje vojnih i drugih dužnosti u stalnom i rezervnom sastavu Vojske.

Službom u Vojsci smatra se i vršenje poslova koje obavljaju profesionalna vojna lica u organu državne uprave nadležnom za poslove odbrane (u daljem tekstu: Ministarstvo), drugom organu državne uprave, državnom organu, privrednom društvu ili pravnom licu i međunarodnoj organizaciji.

Službu u Vojsci mogu da vrše samo crnogorski državljani, a izuzetno u ratu, i lica koja nemaju crnogorsko državljanstvo, ako se prijave kao dobrovoljci i imaju odobren stalni boravak u Crnoj Gori.

Lica u službi u Vojsci

Član 5

Lica u službi u Vojsci su profesionalna vojna lica i civilna lica u službi u Vojsci.

Vojna lica

Član 6

Vojna lica su profesionalna vojna lica, kadeti, vojnici na obuci i lica u rezervnom sastavu Vojske dok su u službi u Vojsci.

Profesionalna vojna lica

Član 7

Profesionalna vojna lica su:

- 1) oficiri i oficiri po ugovoru;
- 2) podoficiri i podoficiri po ugovoru;
- 3) vojnici po ugovoru.

Civilno lice u službi u Vojsci

Član 8

Civilno lice u službi u Vojsci (u daljem tekstu: civilno lice) je lice koje vrši službu u Vojsci, na radnom mjestu utvrđenom Formacijom Vojske iz člana 29 ovog zakona.

Kadet

Član 9

Kadet je lice koje se, na osnovu ugovora zaključenog sa Ministarstvom, obrazuje na vojnoj akademiji za službu u Vojsci za oficira.

Kadet ima prava i obaveze propisane ovim zakonom i aktom Ministarstva.

Vojnici na obuci

Član 10

Vojnici na obuci su vojni obveznici:

- 1) koji se, na principu dobrovoljnosti, obučavaju radi sticanja neophodnih znanja za obavljanje dužnosti u uslovima ratnog ili vanrednog stanja;
- 2) na dobrovoljnom služenju vojnog roka.

Lica u rezervnom sastavu Vojske

Član 11

Lica u rezervnom sastavu Vojske su:

- 1) rezervni oficiri;
- 2) rezervni podoficiri;
- 3) rezervni vojnici.

Lica iz stava 1 ovog člana, dok su u službi u Vojsci, imaju ista prava i obaveze kao i profesionalna vojna lica, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Vrijeme koje lica iz stava 1 ovog člana provedu na obuci, vježbi ili u međunarodnim snagama u inostranstvu, smatra se vršenjem službe u Vojsci u smislu ovog zakona.

Supsidijarna primjena propisa

Član 12

Na prava, obaveze i odgovornosti profesionalnih vojnih lica, lica u rezervnom sastavu Vojske i civilnih lica, koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 13

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu, podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. NAČELA

Zakunitost i odgovornost

Član 14

Služba u Vojsci vrši se u skladu sa Ustavom Crne Gore, zakonom, međunarodnim pravom i pravilima službe u Vojsci.

Lice u službi u Vojsci odgovorno je za zakonitost, stručnost i efikasnost u radu.

Lice u službi u Vojsci odgovorno je za zakonitu, efikasnu i svrsishodnu upotrebu sredstava državne imovine kojima upravlja i koju koristi u službi.

Lice u službi u Vojsci, u skladu sa zakonom, odgovorno je za štetu koju svojim nezakonitim i nepravilnim radom nanese državnom organu ili trećem licu.

Pravila službe iz stava 1 ovog člana, utvrđuje Ministarstvo.

Vojna etika

Član 15

Lice u službi u Vojsci dužno je da se pridržava Kodeksa vojne etike (u daljem tekstu: Kodeks).

Kodeks predstavlja skup načela o etičkom postupanju lica u službi u Vojsci koji se temelji na normama međunarodnog i unutrašnjeg prava.

Zabrana diskriminacije

Član 16

Licima koja se prijavljuju za prijem u službu u Vojsci, garantuje se primjena načela transparentnosti, pravičnosti i jednakih prava, bez diskriminacije po bilo kom osnovu (pol, rasa, nacionalna pripadnost, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, etničko ili socijalno porijeklo, rodni identitet, seksualna orijentacija, imovno stanje ili neki drugi lični status ili svojstvo).

Zabranjeno je dovoditi u povlašćen, odnosno neravnopravan položaj lica u službi u Vojsci u ostvarivanju njegovih prava i obaveza ili mu uskraćivati, odnosno ograničavati prava iz stava 1 ovog člana po bilo kom osnovu.

Izbjegavanje sukoba interesa

Član 17

Lice u službi u Vojsci ne smije, u vršenju službe, javni interes podrediti privatnom interesu, niti vršenje dužnosti koristiti za sticanje materijalne ili nematerijalne koristi.

Politička neutralnost i nepristrasnost

Član 18

Lice u službi u Vojsci vrši službu politički neutralno i nepristrasno, u skladu sa javnim interesom.

Lice u službi u Vojsci dužno je da se uzdržava od javnog ispoljavanja svojih političkih uvjerenja.

Lice u službi u Vojsci ne može biti član političke organizacije.

Jednaka dostupnost formacijskih, odnosno radnih mjesta

Član 19

Prijem lica u službu u Vojsci vrši se na osnovu javnog oglašavanja.

Formacijska, odnosno radna mjesta u Vojsci su, pod jednakim uslovima, dostupna svim vojnim, odnosno civilnim licima.

Napredovanje i stručno usavršavanje

Član 20

Lice u službi u Vojsci ima pravo na napredovanje i stručno usavršavanje.

Napredovanje zavisi od stručnih i radnih sposobnosti, kompetencija, kvaliteta rada i ostvarenih rezultata rada.

Zaštita lica u službi u Vojsci

Član 21

Lice u službi u Vojsci, u postupku odlučivanja o svojim pravima i obavezama, ima pravo na zaštitu.

Licu u službi u Vojsci služba prestaje u slučajevima propisanim zakonom.

Vojna disciplina

Član 22

Vojna disciplina podrazumijeva potpuno i blagovremeno izvršavanje vojnih i drugih dužnosti u Vojsci, u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima i Kodeksom.

III. ORGANIZACIJA VOJSKE I ČINOVI U VOJSCI

Organizacija Vojske

Član 23

Vojska ima mirnodopsku i ratnu organizacijsko-formacijsku strukturu i veličinu.

Vojska se organizuje u Generalštab Vojske (u daljem tekstu: Generalštab), komande i jedinice Vojske.

Vidovi, rodovi i službe

Član 24

Vojska se sastoji od vidova, rodova i službi.

Vidovi Vojske su: kopnena vojska, vazduhoplovstvo i mornarica.

Rodove i službe iz stava 1 ovog člana, propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Sastav Vojske

Član 25

Vojska se sastoji od stalnog i rezervnog sastava.

Stalni sastav Vojske čine vojna lica i civilna lica.

Rezervni sastav Vojske čine aktivna i neaktivna rezerva.

Lice u rezervnom sastavu Vojske koje čini aktivnu rezervu je lice koje je sa Ministarstvom zaključilo ugovor o službi u rezervnom sastavu Vojske.

Neaktivnu rezervu čine raspoređena i neraspoređena rezerva.

Raspoređenu rezervu čine vojni obveznici iz člana 189 ovog zakona, koji su uvedeni u vojnu evidenciju i koji su obučeni za vršenje dužnosti u uslovima ratnog ili vanrednog stanja, u skladu sa ovim zakonom.

Neraspoređenu rezervu čine vojni obveznici iz člana 189 ovog zakona, koji su uvedeni u vojnu evidenciju, a koji nijesu obučeni za vršenje dužnosti u uslovima ratnog ili vanrednog stanja.

Brojnu veličinu, sastav i način angažovanja aktivne i neaktivne rezerve Vojske, propisuje Vlada.

Činovi

Član 26

Činovi u Vojsci su:

1) za oficire:

- potporučnik - poručnik korvete (OF1),
- poručnik - poručnik fregate (OF1),
- kapetan - poručnik bojnog broda (OF2),
- major - kapetan korvete (OF3),
- potpukovnik - kapetan fregate (OF4),
- pukovnik - kapetan bojnog broda (OF5);

2) za generale, odnosno admirale:

- brigadni general - komodor (OF6),
- general-major - kontraadmiral (OF7),
- general-potpukovnik - viceadmiral (OF8),
- general-pukovnik - admiral (OF9);

3) za podoficire:

- vodnik (OR4),
- vodnik I klase (OR5),
- stariji vodnik (OR6),
- stariji vodnik I klase (OR7),

- zastavnik (OR8),
- zastavnik I klase (OR9);
- 4) za vojnike:
- razvodnik (OR1),
- desetar (OR2),
- mlađi vodnik (OR3).

Činove za kadete propisuje Ministarstvo.

Način obilježavanja činova iz stava 1 ovog člana, propisuje Vlada.

Pretpostavljeni i potčinjeni

Član 27

Prema odnosima u službi, lica u službi u Vojsci mogu biti pretpostavljeni i potčinjeni, a prema činovima i dužnostima, stariji ili mlađi.

Pretpostavljeni je lice koje, na osnovu zakona, drugih propisa i akata nadležnog organa, komanduje u Generalštabu, komandi ili jedinici Vojske, odnosno rukovodi organizacionom cjelinom u Ministarstvu, Generalštabu, komandi ili jedinici Vojske.

Stariji, u smislu stava 1 ovog člana, je lice koje ima viši čin, a ako su istog čina ili bez čina, stariji je lice na višoj dužnosti.

Pravila službe

Član 28

Pravila službe po rodovima, službama i specijalnostima vojnih lica u okviru roda i službe, utvrđuje Ministarstvo.

Formacija Vojske

Član 29

Formacija Vojske je akt kojim se utvrđuju: formacijska mjesta za dužnosti u Vojsci, odnosno radna mjesta, broj izvršilaca, uslovi za vršenje poslova formacijskog, odnosno radnog mjesta, položajna grupa, odnosno grupa radnih mjesta, potreba pristupa tajnim podacima i stepen tajnosti podataka, opis poslova formacijskog, odnosno radnog mjesta i potrebna materijalna sredstva.

Uslovi za vršenje poslova formacijskog, odnosno radnog mjesta obuhvataju: specijalnost, formacijski čin, posebna znanja, sposobnosti i druge uslove.

Formacijom iz stava 1 ovog člana, kao formacijska mjesta utvrđuju se i radna mjesta u Ministarstvu, državnom organu, privrednom društvu ili pravnom licu i međunarodnoj organizaciji na koja se raspoređuju, postavljaju, odnosno imenuju profesionalna vojna lica.

Formaciju iz stava 1 ovog člana, donosi Ministarstvo.

Podoficirski lanac podrške

Član 30

U Vojsci se obrazuje podoficirski lanac podrške kojeg čine podoficiri od nivoa voda do nivoa Generalštaba, postavljeni na formacijska mjesta za podršku komandovanju, obuci i usavršavanju podoficira i vojnika po ugovoru, od nivoa voda do nivoa Generalštaba.

Poslove i zadatke podoficirskog lanca podrške iz stava 1 ovog člana, bliže propisuje Ministarstvo.

Materijalno zbrinjavanje i opremanje Vojske

Član 31

O materijalnom zbrinjavanju i opremanju Vojske stara se Ministarstvo. Materijalno zbrinjavanje i opremanje Vojske iz stava 1 ovog člana obuhvata:

- 1) modernizaciju, nabavku i održavanje naoružanja i vojne opreme;
- 2) izgradnju i održavanje infrastrukture;
- 3) obezbjeđenje materijalnim sredstvima i potrebnih rezervi;
- 4) ishranu, smještaj i odijevanje;
- 5) transport ljudi i sredstava;
- 6) uništavanje naoružanja i ubojnih sredstava;
- 7) zaštitu od požara, zaštitu životne sredine i zaštitu i zdravlje na radu;
- 8) organizovanje zdravstvene zaštite i vojnog saniteta;
- 9) kodifikaciju;
- 10) vođenje registra i kategorizaciju vojnih vazduhoplova;
- 11) vođenje registra brodova (flotna lista);
- 12) osiguranje kvaliteta i metrologiju;
- 13) registraciju i obilježavanje vojnih vozila.

Bliži sadržaj poslova iz stava 1 ovog člana i način njihovog vršenja propisuje Ministarstvo.

Zastava Vojske

Član 32

Vojska ima zastavu.

Jedinice Vojske, koje posebnim propisom odredi Ministarstvo, mogu imati svoje zastave.

Savjet za odbranu i bezbjednost, Predsjednik Crne Gore, predsjednik Skupštine Crne Gore, predsjednik Vlade, ministar odbrane (u daljem tekstu: ministar), načelnik Generalštaba, komandant jedinice mornarice i komandant vojnog broda imaju rangovne zastave.

Izgled i način upotrebe zastava iz st. 1, 2 i 3 ovog člana propisuje Vlada.

Dan Vojske

Član 33

Dan Vojske je 7. oktobar.

Znak Vojske, Generalštaba i jedinica Vojske

Član 34

Znak Vojske, znak Generalštaba i jedinica Vojske, znak vida, roda, službe, kao i znak specijalnosti i znak vrste usavršavanja propisuje Vlada.

IV. KOMANDOVANJE U VOJSCI I NADLEŽNOSTI

Komandovanje u Vojsci

Član 35

Komandovanje u Vojsci zasniva se na načelima subordinacije, jedinstva komandovanja u pogledu upotrebe snaga i sredstava, jednostarješinstva i obaveze izvršavanja odluka, zapovijesti, naređenja i naredbi pretpostavljenog i nadležnih organa, na osnovu zakona i drugih propisa.

Predsjednik Crne Gore

Član 36

Predsjednik Crne Gore:

- 1) naređuje uvođenje mjera pripravnosti Vojske, u skladu sa odlukama Savjeta za odbranu i bezbjednost (u daljem tekstu: Savjet);
- 2) donosi odluku o mobilizacijskom razvoju Vojske;
- 3) naređuje mobilizaciju Vojske, u skladu sa odlukom Savjeta;
- 4) proizvodi u početni čin oficira i rezervnog oficira.

Ministarstvo

Član 37

Ministarstvo vrši poslove koji se odnose na:

- 1) upotrebu i razvoj Vojske;
- 2) materijalno zbrinjavanje i opremanje Vojske;
- 3) upravljanje ljudskim i materijalnim resursima u Vojsci;
- 4) planiranje, organizovanje i izvršavanje materijalnog i finansijskog poslovanja za potrebe Vojske;
- 5) rješavanje stambenih potreba oficira, podoficira i civilnih lica;
- 6) druge poslove u skladu sa zakonom.

Radi vršenja poslova iz stava 1 tač. 1 i 5 ovog člana, Ministarstvo donosi vojne doktrine, Plan upotrebe Vojske, planove i strategije upravljanja ljudskim resursima i akt o rješavanju stambenih potreba oficira, podoficira i civilnih lica.

Ministar

Član 38

Ministar:

- 1) obezbjeđuje izvršavanje odluka o komandovanju Vojskom;
- 2) donosi odluke o upotrebi Vojske u drugim aktivnostima u zemlji;
- 3) odlučuje o prijemu u službu, prestanku službe i o drugim pravima i obavezama lica u službi u Vojsci, u vezi sa službom u Vojsci;
- 4) unapređuje, postavlja i razrješava podoficire na predlog načelnika Generalštaba;
- 5) dodjeljuje činove kadetima i odlučuje i o drugim pravima i obavezama kadeta;
- 6) predlaže Savjetu postavljenje i razrješanje načelnika Generalštaba;
- 7) predlaže Savjetu unapređivanje, postavljenje i razrješanje oficira;
- 8) proizvodi u početne činove podoficire i rezervne podoficire;
- 9) predlaže Savjetu imenovanje i razrješanje vojno diplomatskih predstavnika;

10) predlaže Predsjedniku Crne Gore dodjeljivanje odlikovanja licima u službi u Vojsci;

11) određuje vršioce dužnosti za formacijska mjesta oficira, odnosno podoficira;

12) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

U izvršavanju poslova iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana ministar, po pravilu, donosi pisani akt.

Protiv akata ministra iz stava 1 tač. 3, 4, 5 i 11 može se izjaviti žalba Komisiji za žalbe, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Žalba protiv akta iz stava 1 tač. 3, 4, 5 i 11 ovog člana, ne odlaže izvršenje.

Generalštab

Član 39

Generalštab, kao organizaciona cjelina Ministarstva, vrši poslove koji se odnose na:

- 1) borbenu gotovost Vojske;
- 2) planiranje i izvođenje operacija;
- 3) planiranje, organizaciju i izvođenje vojnih obuka i vježbi;
- 4) popunu, pripremanje, obuku i opremanje jedinica i pripadnika Vojske za upotrebu u međunarodnim snagama;
- 5) izradu predloga: vojnih doktrina, Plana upotrebe Vojske, Plana popune Vojske, Plana usavršavanja lica na službi u Vojsci, Plana unapređivanja vojnih lica, Plana pripravnosti Vojske i Formacije Vojske;
- 6) sprovođenje planova upravljanja i profesionalnog razvoja kadra u Vojsci;
- 7) sprovođenje planova upravljanja materijalnim resursima u Vojsci;
- 8) planiranje, programiranje i budžetiranje u Vojsci;
- 9) planiranje, organizovanje i realizaciju materijalnog i finansijskog poslovanja;
- 10) planiranje i realizaciju saradnje Vojske sa oružanim snagama drugih zemalja i međunarodnim organizacijama;
- 11) planiranje, organizaciju i realizaciju logističke podrške Vojske;
- 12) zdravstvenu zaštitu u Vojsci i vojni sanitet;
- 13) opremanje i modernizaciju Vojske;
- 14) održavanje naoružanja, vojne opreme i drugih pokretnih i nepokretnih stvari;
- 15) planiranje i upravljanje komandno-informacionim sistemima i komunikacionim sredstvima u Vojsci;
- 16) druge stručne poslove u skladu sa zakonom.

Načelnik Generalštaba

Član 40

Načelnik Generalštaba komanduje Generalštabom, komandama i jedinicama Vojske, u skladu sa zakonom.

Načelnik Generalštaba je odgovoran ministru za stanje u Vojsci.

Načelnik Generalštaba je profesionalni oficir.

Načelnika Generalštaba postavlja i razrješava Savjet.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, načelnik Generalštaba može, po prethodnom odobrenju ministra, prenijeti svoje nadležnosti komandovanja na komandanta, odnosno komandira jedinice Vojske.

U izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti, načelnik Generalštaba donosi naređenja, naredbe, odluke, uputstva, smjernice i druge akte.

V. POPUNA I MOBILIZACIJA VOJSKE

Popuna Vojske

Član 41

Popuna Vojske vrši se u skladu sa Planom popune Vojske, koji donosi Ministarstvo. U uslovima ratnog ili vanrednog stanja Vojska se može popunjavati i dobrovoljcima. Dobrovoljcima, u smislu stava 2 ovog člana, smatraju se lica koja po drugom osnovu nijesu raspoređena za vršenje dužnosti za potrebe odbrane.

U pogledu prava i dužnosti dobrovoljci se izjednačavaju sa vojnim licima.

Mobilizacijski razvoj Vojske

Član 42

Odlukom o mobilizacijskom razvoju Vojske iz člana 36 stav 1 tačka 2 ovog zakona, utvrđuje se raspored komandi i jedinica Vojske u miru i u uslovima rata i druga pitanja u vezi sa mobilizacijskim razvojem Vojske.

Mobilizacija Vojske

Član 43

Mobilizacijom, Vojska prelazi iz mirnodopske organizacije i stanja u ratnu organizaciju i stanje, u skladu sa Planom mobilizacije Vojske, koji donosi Ministarstvo i odlukom o mobilizacijskom razvoju Vojske iz člana 36 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Mobilizacija Vojske, po obimu može biti opšta ili djelimična, a saopštava se javnim oglašavanjem ili pojedinačnim pozivom.

Opšta mobilizacija Vojske obuhvata Generalštab i sve komande i jedinice Vojske, a djelimična mobilizacija Vojske samo Generalštab i/ili pojedine komande i jedinice Vojske.

Način sprovođenja mobilizacije Vojske i druga pitanja u vezi sa mobilizacijom Vojske propisuje Ministarstvo.

Vježbe mobilizacije Vojske

Član 44

U miru se mogu sprovoditi vježbe mobilizacije Vojske radi provjere njene mobilizacijske i borbene gotovosti.

Vježbe iz stava 1 ovog člana odobrava ministar, na predlog načelnika Generalštaba.

Pripravnost Vojske

Član 45

Pripravnost Vojske obuhvata preduzimanje mjera povećane borbene gotovosti, mobilizacijske, organizacione, bezbjednosne, komandne i druge mjere i postupke koji su potrebni radi sprječavanja i otklanjanja opasnosti koje ugrožavaju nezavisnost, suverenost i državnu teritoriju Crne Gore.

Mjere pripravnosti iz stava 1 ovog člana, preduzimaju se u skladu sa Planom pripravnosti Vojske, koji donosi Ministarstvo.

Uzbunjivanje Vojske

Član 46

Načelnik Generalštaba, po odobrenju ministra, može narediti uzbunjivanje Generalštaba, komandi i jedinica Vojske u slučaju ugroženosti ili procjene da može doći do ugroženosti pripadnika Vojske i objekata koje koristi Ministarstvo, odnosno Vojska.

VI. PRIJEM U SLUŽBU U VOJSCI

Uslovi prijema

Član 47

U službu u Vojsci može biti primljeno lice koje ispunjava sljedeće opšte uslove:

- 1) da je crnogorski državljanin i da nema državljanstvo druge države;
  - 2) da nije mlađe od 18 godina;
  - 3) da je zdravstveno sposobno za službu u Vojsci;
  - 4) da zadovoljava kriterijume u pogledu fizičke sposobnosti, osim za prijem civilnih lica;
  - 5) da zadovoljava kriterijume u pogledu psihološke sposobnosti za službu u Vojsci;
  - 6) da ima odgovarajuće obrazovanje, u skladu sa ovim zakonom;
  - 7) da nije osuđeno na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, odnosno da nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo protiv: ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore; čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom; života i tijela; sloboda i prava čovjeka i građanina; polne slobode, braka i porodice; zdravlja ljudi; zaštite na radu; opšte sigurnosti ljudi i imovine; pravnog saobraćaja; službene dužnosti; pravosuđa; javnog reda i mira; časti i ugleda; Vojske Crne Gore; imovine i državnih organa;
  - 8) da se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
  - 9) da mu pravosnažnom presudom nije zabranjeno obavljanje određene djelatnosti, odnosno dužnosti;
  - 10) da mu u posljednje tri godine prije prijema u službu u Vojsci nije prestala služba u državnom organu ili pravnom licu zbog teže povrede službene dužnosti;
  - 11) da ne postoje bezbjednosne smetnje za prijem u službu u Vojsci.
- Pored opštih uslova iz stava 1 ovog člana, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove koji su utvrđeni Formacijom Vojske, posebno, za svako formacijsko mjesto, odnosno radno mjesto.

Prilikom prijema u službu u Vojsci, vodiće se računa o srazmjernoj zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, kao i o rodno balansiranoj zastupljenosti.

Utvrđivanje zdravstvene i psihološke sposobnosti iz stava 1 tač. 3, 4 i 5 ovog člana, vrši vojno-ljekarska komisija koju obrazuje ministar (u daljem tekstu: vojno-ljekarska komisija).

Uslove u pogledu zdravstvene sposobnosti iz stava 1 tačka 3 ovog člana, kao i način obrazovanja i rada vojno-ljekarske komisije propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Kriterijume u pogledu fizičke i psihološke sposobnosti iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Uslovi za izbor kadeta

Član 48

Za kadeta može biti izabrano lice koje ispunjava uslove iz člana 47 stav 1 ovog zakona.

Prijem lica u službu u Vojsci

Član 49

Prijem lica u službu u Vojsci, u rezervni sastav Vojske i izbor kadeta, vrši se na osnovu javnog oglasa koji sprovodi komisija koju obrazuje ministar.

Javni oglas iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa metodologijom koju utvrđuje Ministarstvo.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, državni službenik i namještenik zaposlen u Ministarstvu može biti primljen u službu u Vojsci i postavljen na odgovarajuće formacijsko mjesto, odnosno radno mjesto, na osnovu internog oglasa.

Lice koje se prima u službu u Vojsci za oficira, odnosno podoficira, prima se u početnom činu oficira, odnosno podoficira.

Lice koje se prima u službu u Vojsci za vojnika po ugovoru prima se u činu razvodnika.

Kadet, odnosno stipendista, po završetku obrazovanja, prima se u službu u Vojsci bez javnog oglasa.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, kad to potrebe službe zahtijevaju, lice može biti primljeno u službu u Vojsci u drugom činu, i to za podoficira - najviše u činu starijeg vodnika (OR6), odnosno oficira - najviše u činu pukovnika (OF5).

Lica iz st. 5 i 6 ovog člana, nakon prijema u službu u Vojsci, upućuju se na obuku za samostalno vršenje dužnosti svog formacijskog mjesta.

Način prijema lica iz stava 1 ovog člana i bliže uslove za određivanje čina za lica iz stava 7 ovog člana, kao i program obuke i način utvrđivanja obučenosti lica iz stava 8 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ugovor o službi u Vojsci

Član 50

Lice koje ispunjava uslove iz člana 47 st. 1 i 2 ovog zakona, može biti, na osnovu ugovora o službi u Vojsci, primljeno u službu u Vojsci na određeno vrijeme i dužnost kao oficir po ugovoru, podoficir po ugovoru ili vojnik po ugovoru.

Ugovor iz stava 1 ovog člana sa licem koje se prvi put prima u službu u Vojsci zaključuje se na period od jedne godine, a naredni ugovori se zaključuju na period od tri godine, ako to potrebe Vojske zahtijevaju.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ugovor se može zaključiti i na period kraći od tri godine ukoliko lice navršava godine života iz člana 203 stav 1 ovog zakona.

Lice koje se prima u službu u Vojsci kao vojnik po ugovoru ne može biti starije od 25 godina.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana utvrđuje se: jedinica, čin, specijalnost, dužnost, početak i trajanje službe, rod odnosno služba, obaveza obavljanja službe na cijeloj teritoriji Crne Gore, obaveza učešća u aktivnostima Vojske u međunarodnim snagama u inostranstvu u skladu sa zakonom, obaveza služenja u rezervnom sastavu Vojske i druga prava i obaveze u vezi sa službom u Vojsci.

Vrijeme trajanja ugovora iz stava 1 ovog člana može se produžiti u slučajevima i na period iz člana 203 stav 4 ovog zakona.

Služba po ugovoru iz stava 1 ovog člana ne može se transformisati u službu u Vojsci na neodređeno vrijeme, osim u slučajevima iz člana 54 ovog zakona.

Uslove za određivanje čina za lica iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Ugovor za prijem u rezervni sastav po osnovu određenih specijalnosti

Član 51

U rezervni sastav Vojske može se primiti i lice koje posjeduje posebna znanja i vještine, ako ispunjava uslove iz člana 47 st. 1 i 2 ovog zakona.

Lice iz stava 1 ovog člana prima se u rezervni sastav Vojske na osnovu ugovora.

Obrazovanje

Član 52

Odgovarajućim obrazovanjem, u smislu člana 47 stav 1 tačka 6 ovog zakona, smatra se:

- 1) za oficira – VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 2) za podoficira - IV nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 3) za vojnika - najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja ili IV nivo kvalifikacije.

Izuzetno od stava 1 tačka 1 ovog člana, ako to potrebe Vojske zahtijevaju, za oficira može se primiti lice koje ima VI nivo kvalifikacije obrazovanja.

Zakletva

Član 53

Vojno lice, prilikom stupanja u službu u Vojsci polaže i potpisuje zakletvu.

Tekst zakletve glasi: "Zaklinjem se da ću savjesno i časno braniti nezavisnost, suverenost i državnu teritoriju Crne Gore i da ću odgovorno izvršavati povjerene mi dužnosti, u skladu sa zakonom".

Vojno lice koje ne položi zakletvu, odnosno odbije da položi zakletvu, smatraće se da nije stupilo u službu u Vojsci.

Prevođenje i proizvođenje

Član 54

Profesionalno vojno lice može biti prevedeno iz jednog roda ili službe u drugi rod ili službu, ako ima odgovarajuće obrazovanje za rod, odnosno službu u koju se prevodi i ako potrebe popune Vojske to zahtijevaju.

Oficir po ugovoru može biti proizveden u oficira, a podoficir po ugovoru može biti proizveden u podoficira, ako ima odgovarajuće obrazovanje i ako to potrebe popune Vojske zahtijevaju.

Podoficir i podoficir po ugovoru, može biti proizveden u oficira ako ima odgovarajuće obrazovanje i ako to potrebe popune Vojske zahtijevaju.

Vojnik po ugovoru može biti proizveden u oficira ili podoficira ako ima odgovarajuće obrazovanje i ako je završio potrebnu obuku za oficira, odnosno podoficira i ako to potrebe popune Vojske zahtijevaju.

Profesionalno vojno lice može, uz njegovu saglasnost, biti raspoređeno na radno mjesto za civilno lice, ako ima odgovarajuće obrazovanje i ako to potrebe popune Vojske zahtijevaju. Danom raspoređivanja, tom licu prestaje svojstvo profesionalnog vojnog lica i postaje civilno lice.

Civilno lice može biti proizvedeno u profesionalno vojno lice ako ima odgovarajuće obrazovanje i ako to potrebe popune Vojske zahtijevaju.

Licu koje se proizvodi u oficira, odnosno podoficira određuje se početni čin oficira, odnosno podoficira.

Izuzetno, licu iz stava 7 ovog člana može se odrediti i viši čin u skladu sa radnim iskustvom u nivou kvalifikacije obrazovanja propisanim za proizvođenje u oficira, odnosno podoficira i potrebama popune Vojske.

Odgovarajućim obrazovanjem, u smislu st. 1, 2, 3, 4, 5 i 6 ovog člana, smatra se obrazovanje iz člana 52 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona.

Način prevođenja, odnosno proizvođenja profesionalnog vojnog lica i civilnog lica i potrebnu obuku za oficira, odnosno podoficira iz stava 4 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

VII. PRAVA I OBAVEZE LICA U SLUŽBI U VOJSCI

Prava i obaveze

Član 55

Lice u službi u Vojsci ima pravo i obavezu da:

- 1) brani nezavisnost, suverenost i državnu teritoriju Crne Gore, u skladu sa zakonom i međunarodnim pravom o upotrebi sile;
- 2) dužnost vrši na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata;
- 3) čuva naoružanje, materijalna i finansijska sredstva koja su mu povjerena u službi;
- 4) profesionalno obavlja dužnosti i izvršava izdata naređenja;
- 5) se stručno usavršava i osposobljava, u skladu sa planom usavršavanja i osposobljavanja koji donosi Ministarstvo;
- 6) ličnim primjerom discipline, hrabrosti i samopožrtvovanja utiče na druga lica;
- 7) nosi vojnu uniformu, propisane oznake Vojske i odgovarajuću legitimaciju, osim civilnih lica.

Vrste stručnog usavršavanja i osposobljavanja, kategorije osposobljenosti i način provjere znanja iz stava 1 tačka 5 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Obavezna obuka lica u rezervnom sastavu Vojske

Član 56

Lice u rezervnom sastavu Vojske dužno je da pohađa planiranu obuku. Plan i program obuke lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Dužnost izvršavanja naređenja

Član 57

Lice u službi u Vojsci dužno je da u vršenju službe u Vojsci izvršava naređenja, osim onih čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo.

Ako lice iz stava 1 ovog člana, primi naređenje čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo, dužno je da od lica koje je izdalo to naređenje zatraži da ga ponovi u pisanom obliku.

Ako lice iz stava 1 ovog člana, primi pisano naređenje iz stava 2 ovog člana, dužno je da o tome odmah obavijesti lice koje je pretpostavljeno licu koje je izdalo naređenje, o čemu se izvještava ministar.

Nošenje i upotreba vatrenog i drugog oružja

Član 58

Vojno lice nosi i upotrebljava vatreno i drugo oružje (u daljem tekstu: oružje) u skladu s ovim zakonom i pravilima službe.

Vojno lice mora biti obučeno za rukovanje i upotrebu oružja.

Vojno lice je dužno da povjereno oružje čuva i održava na propisan način.

Vojno lice nosi i upotrebljava oružje:

- 1) u vršenju borbenih zadataka;
- 2) u vršenju unutrašnje službe;
- 3) na obuci i vojnoj vježbi;
- 4) u vršenju vojno-policijskih poslova;
- 5) u drugim slučajevima po naređenju pretpostavljenog.

Vojnom licu zabranjeno je iznošenje oružja van vojnih objekata ili prostora, osim kad je to predviđeno posebnim propisima, planovima obuke ili upotrebe Vojske ili naređenjima načelnika Generalštaba.

Upotreba oružja bez naređenja

Član 59

Vojno lice može bez naređenja pretpostavljenog upotrijebiti oružje u sprovođenju zadataka iz člana 58 stav 4 ovoga zakona samo kad na drugi način ne može:

- 1) zaštititi živote ljudi i objekte koje obezbjeđuje;
- 2) odbiti napad ili ukloniti neposrednu opasnost za ljude i objekte koje obezbjeđuje;
- 3) odbiti napad kojim se neposredno ugrožava njegov život ili život drugog lica u službi u Vojsci;
- 4) poštovati pravila službe na dužnosti koju vrši.

Nošenje vojne uniforme

Član 60

Vojno lice obavezno je da nosi vojnu uniformu za vrijeme obavljanja dužnosti, ako zakonom ili drugim propisom nije drukčije propisano.

Vojnom licu zabranjeno je nošenje vojne uniforme ili djelova vojne uniforme prilikom prisustvovanja protestnim ili političkim skupovima i drugim aktivnostima koje nijesu u vezi sa vršenjem službe u Vojsci, kao i prilikom učestvovanja u štrajku van vojnog objekta.

Izgled, tehničke karakteristike, vrste materijala, način nošenja i rokovi trajanja vojne uniforme iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pravo obraćanja

Član 61

Lice u službi u Vojsci, radi zaštite svojih prava, ima pravo obraćanja o svim pitanjima iz rada i funkcionisanja Generalštaba, komande i jedinice Vojske u kojoj se nalazi u službi.

Lice iz stava 1 ovog člana, radi zaštite svojih prava, može se obratiti inspektoru za odbranu.

Lice iz stava 1 ovog člana nije oslobođeno obaveze da izvrši naređenje, osim u slučaju iz člana 57 ovog zakona.

Napuštanje jedinice ili mjesta službe u uslovima ratnog ili vanrednog stanja

Član 62

Lice u službi u Vojsci u uslovima ratnog ili vanrednog stanja i mjera pripravnosti može napustiti Generalštab, komandu ili jedinicu Vojske ili mjesto službovanja, samo po odobrenju pretpostavljenog neposredno potčinjenog načelniku Generalštaba.

Putovanje u inostranstvo

Član 63

Lice u službi u Vojsci može putovati u inostranstvo, pri čemu je dužno da putovanje prijavi pretpostavljenom na položaju neposredno potčinjenog načelniku Generalštaba Vojske, rukovodiocu organizacione jedinice Ministarstva, odnosno starješini organa.

Licu iz stava 1 ovog člana načelnik Generalštaba može ograničiti putovanje u inostranstvo zbog potreba službe.

Lice iz stava 1 ovog člana, u uslovima ratnog ili vanrednog stanja, može putovati u inostranstvo samo po odobrenju ministra.

Vojna legitimacija

Član 64

Profesionalnom vojnom licu Ministarstvo izdaje vojnu legitimaciju, kojom dokazuje svojstvo vojnog lica.

O izdatim legitimacijama iz stava 1 ovog člana Ministarstvo vodi evidenciju.
 Oblik, sadržaj i način izdavanja vojne legitimacije, sadržaj i način vođenja evidencije iz st. 1 i 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Strana odlikovanja i priznanja

Član 65

Lice u službi u Vojsci može primiti strano odlikovanje po odobrenju Predsjednika Crne Gore.

Lice u službi u Vojsci može primiti strano priznanje po odobrenju ministra.

Javno istupanje

Član 66

Licu u službi u Vojsci zabranjeno je da, bez prethodnog odobrenja ministra, javno istupa u vezi sa sastavom, organizacijom i formacijom Vojske, obukom, spremnošću i borbenom gotovošću Vojske, upotrebom i popunom Vojske, pripravnnošću i mobilizacijom, opremanjem naoružanjem i vojnom opremom, upotrebom jedinica Vojske u međunarodnim snagama, komandovanjem i rukovođenjem u Vojsci i sistemom odbrane, kao i odlukama Savjeta.

Sindikalno organizovanje

Član 67

Lica u službi u Vojsci imaju pravo na sindikalno organizovanje u skladu sa zakonom.

Sindikalne aktivnosti u Vojsci ne mogu se odnositi na: sastav, organizaciju i formaciju Vojske, obuku, spremnost i borbenu gotovost Vojske, upotrebu i popunu Vojske, pripravnost i mobilizaciju, opremanje naoružanjem i vojnom opremom, upotrebu jedinica Vojske u međunarodnim snagama, komandovanje i rukovođenje u Vojsci i sistemu odbrane, kao i na odluke Savjeta, osim u dijelu koji se odnosi na položaj i prava zaposlenih iz oblasti rada i radnih odnosa.

Obaveza čuvanja i zaštite tajnih podataka i podataka o ličnosti

Član 68

Lice u službi u Vojsci obavezno je da čuva i štiti tajne podatke i podatke o ličnosti u skladu sa zakonom.

Obaveza čuvanja i zaštite podataka iz stava 1 ovog člana traje i po prestanku službe.

Obaveza postupanja u skladu sa Kodeksom

Član 69

Lice koje se prima prvi put u službu u Vojsci obavezno je da se upozna sa Kodeksom.

Redovna obuka kojom se lice u službi u Vojsci upoznaje sa Kodeksom sprovodi se najmanje jednom godišnje.

Praćenje primjene Kodeksa vrši Etički odbor Vojske, kojeg obrazuje Ministarstvo.

Sastav, način rada, postupanje i odlučivanje Etičkog odbora Vojske, propisuje Ministarstvo.

Posebne obaveze

Član 70

Lice u službi u Vojsci je obavezno da:

- 1) postupa u interesu Crne Gore;
- 2) preuzima propisane mjere zaštite povjerenih stvari i finansijskih sredstava;
- 3) ispunjava propisane obaveze;
- 4) se pridržava etičkih načela;
- 5) upozna pretpostavljenog i ministra sa eventualno mogućim ili stvarnim sukobom interesa i u pisanoj formi navede prirodu, karakteristike i obim sukoba interesa, odnosno zahtijeva da bude oslobođeno vršenja poslova iz kojih može nastati sukob interesa.

Članstvo u udruženjima

Član 71

Lice u službi u Vojsci može da postane član stranog strukovnog udruženja ili strukovne međunarodne organizacije, uz saglasnost ministra.

Integritet lica u službi u Vojsci

Član 72

Lice u službi u Vojsci dužno je da se ponaša na način da ne umanjuje svoj ugled i ugled Vojske, da ne dovede u pitanje svoju nepristrasnost u radu, kao i da otkloni sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije.

Plan integriteta

Član 73

Radi sprječavanja i otklanjanja mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije u Vojsci, Ministarstvo donosi plan integriteta.

Plan iz stava 1 ovog člana, izrađuje se na osnovu procjene podložnosti određenih formacijskih mjesta, odnosno radnih mjesta za nastanak i razvoj korupcije i drugih oblika pristrasnog postupanja lica u službi u Vojsci na određenim poslovima.

Izbjegavanje sukoba interesa

Član 74

Lice u službi u Vojsci dužno je da u vršenju službe izbjegava situacije u kojima privatni interes utiče ili može da utiče na nepristrasno i objektivno vršenje dužnosti njegovog formacijskog, odnosno radnog mjesta.

Pod privatnim interesom iz stava 1 ovog člana, podrazumijeva se vlasnički i drugi materijalni ili nematerijalni interes lica u službi u Vojsci.

Obaveza prijavljivanja mogućeg sukoba interesa

Član 75

Lice u službi u Vojsci dužno je da neposredno pretpostavljenog pisano obavijesti o privatnom interesu koji on ili sa njim povezano lice može imati u vezi sa aktivnostima Ministarstva i Vojske u kojim učestvuje, o čemu se obavještava ministar.

Povezano lice, u smislu stava 1 ovog člana, je srodnik lica u službi u Vojsci u pravoj liniji i pobočnoj do drugog stepena srodstva, srodnik po tazbini do prvog stepena srodstva, bračni i vanbračni supružnik, usvojlac i usvojenik.

U slučaju postojanja okolnosti iz stava 1 ovog člana, ministar će donijeti odluku o izuzeću lica u službi u Vojsci od rada na određenim poslovima formacijskog, odnosno radnog mjesta na koje je postavljeno, odnosno raspoređeno.

Podaci o mogućem sukobu interesa iz stava 1 ovog člana, kao i odluka iz stava 3 ovog člana unose se u evidenciju ljudskih resursa, iz člana 206 ovog zakona.

Zabrana zloupotrebe službe u Vojsci i korišćenja imovine

Član 76

Lice u službi u Vojsci ne smije da koristi dužnost, odnosno radno mjesto u Vojsci radi ostvarivanja privatnog interesa ili interesa drugog sa njim povezanog fizičkog ili pravnog lica.

Lice u službi u Vojsci ne smije, radi ostvarivanja privatnog interesa ili interesa drugog sa njim povezanog fizičkog ili pravnog lica, koristiti državnu imovinu i podatke kojima raspolaže u vršenju dužnosti.

Zabrana primanja poklona

Član 77

Lice u službi u Vojsci ne smije primati poklone, osim prigodnih poklona manje vrijednosti.

Lice u službi u Vojsci ne smije primati novac, hartije od vrijednosti ili dragocjeni metal, bez obzira na njihovu vrijednost.

Prigodnim poklonom iz stava 1 ovog člana smatra se poklon u vrijednosti do 50 eura.

Lice u službi u Vojsci dužno je da poklon iz stava 3 ovog člana prijavi Ministarstvu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, lice u službi u Vojsci može, u ime Ministarstva, odnosno Vojske, prihvatiti poklone ponuđene od zvaničnih predstavnika strane države.

Lice u službi u Vojsci obavezno je da poklon iz stava 5 ovog člana prijavi Ministarstvu.

Ministarstvo vodi evidenciju poklona iz st. 3 i 5 ovog člana.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 7 ovog člana, kao i sadržaj prijave poklona iz st. 4 i 6 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Odbijanje poklona

Član 78

Lice u službi u Vojsci dužno je da odbije poklon čija je vrijednost veća od 50 eura.

Ukoliko lice u službi u Vojsci nije moglo da odbije poklon iz stava 1 ovog člana, niti da poklon vrati poklonodavcu dužno je da Ministarstvu preda poklon.

Ministarstvo vodi evidenciju poklona iz stava 2 ovog člana.

Dodatni rad

Član 79

Lice u službi u Vojsci može van radnog vremena, po prethodno dobijenom pisanom odobrenju ministra, obavljati poslove ili pružati usluge fizičkom ili pravnom licu, ako nad tim licima, Ministarstvo ne vrši nadzor ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom ili ne predstavlja sukob interesa ili smetnju za vršenje dužnosti, odnosno ne šteti ugledu Ministarstva i Vojske.

Lice u službi u Vojsci može, uz prethodnu saglasnost ministra, vršiti poslove u naučno-istraživačkoj, pedagoškoj, humanitarnoj, sportskoj djelatnosti, predavača na seminarima i savjetovanjima, kao i objavljivati stručne radove.

Zabrana osnivanja privrednih društava

Član 80

Lice u službi u Vojsci ne smije da osnuje privredno društvo niti da se bavi preduzetništvom.

Ograničenje članstva u organima privrednih društava

Član 81

Lice u službi u Vojsci ne može biti predsjednik ili član organa upravljanja ili nadzornog organa privrednog društva.

Lice u službi u Vojsci može biti član organa upravljanja ili nadzornog organa javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica u kojima je država, odnosno jedinica lokalne samouprave vlasnik, kao i organa upravljanja i nadzornog organa naučnih, humanitarnih i sportskih udruženja.

Ograničenje po prestanku službe u Vojsci, odnosno radnog odnosa

Član 82

Lice u službi u Vojsci, u periodu od dvije godine po prestanku službe, odnosno radnog odnosa u Vojsci, ne može da:

- 1) stupi u poslovnu saradnju sa Ministarstvom;
- 2) upotrijebi, radi sticanja koristi za sebe ili drugog sa njim povezanog lica, saznanja i obavještenja do kojih je došao za vrijeme službe u Vojsci;
- 3) zasnjuje radni odnos u svojstvu direktora, menadžera ili konsultanta u privrednom društvu ili drugom pravnom licu nad kojim je Ministarstvo vršilo ili vrši kontrolne poslove.

Pod poslovnom saradnjom iz stava 1 tačka 1 ovog člana, ne smatraju se ugovori o djelu i ugovori o povremenim ili privremenim poslovima.

VIII. UNAPREĐIVANJE VOJNIH LICA

Plan unapređivanja

Član 83

Vojno lice unapređuje se u čin u skladu sa ovim zakonom i potrebama službe.

Potrebe službe iz stava 1 ovog člana utvrđuju se Planom unapređivanja vojnih lica, koji donosi Ministarstvo, na predlog Generalštaba.

Plan unapređivanja vojnih lica donosi se za period od dvije godine.

Uslovi za unapređivanje u neposredno viši čin profesionalnih vojnih lica

Član 84

Profesionalno vojno lice može biti unaprijeđeno u neposredno viši čin, ako:

- 1) je u vremenu potrebnom za unapređivanje ocijenjeno najmanje ocjenama "dobar";
- 2) za posljednje dvije godine prije unapređivanja nije kažnjeno za krivično djelo kaznom zatvora u trajanju do šest mjeseci;
- 3) u toku posljednje godine prije unapređivanja nije kažnjeno za disciplinski prestup;
- 4) se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti za disciplinski prestup;
- 5) je u činu koji ima provelo potrebno vrijeme;
- 6) poznaje strani jezik po Standardu odbrane SO STANAG 6001 na nivou "2222" - za oficira, odnosno po Standardu odbrane SO STANAG 6001 na nivou "1111" - za podoficira;
- 7) je postavljeno na formacijsko mjesto za koje je utvrđen čin viši od čina koji ima.

Izuzetno, profesionalno vojno lice može biti unaprijeđeno u viši čin i ako ne ispunjava uslove iz stava 1 tačka 6 ovog člana, ako je, u činu koji ima, provelo vrijeme potrebno za unapređivanje iz člana 86 ovog zakona, u dvostrukom trajanju.

Podoficir u činu starijeg vodnika (OR6), koji ispunjava uslove za unapređivanje iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u čin starijeg vodnika I klase (OR7), ako je završio liderski podoficirski kurs.

Podoficir u činu starijeg vodnika I klase (OR7), koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u čin zastavnika (OR8), ako je završio napredni podoficirski kurs.

Podoficir u činu zastavnika (OR8), koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u čin zastavnika I klase (OR9), ako je završio visoku podoficirsku školu.

Oficir u činu kapetana - poručnika bojnog broda (OF2), koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u viši čin, ako je proveo i nalazi se na formacijskom mjestu majora - kapetana korvete (OF3), najmanje jednu godinu.

Oficir u činu majora - kapetana korvete (OF3), koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u viši čin, ako je proveo i nalazi se na formacijskom mjestu potpukovnika - kapetana fregate (OF4), najmanje jednu godinu i ima završeno usavršavanje komandno-štabnog nivoa ili naučno zvanje magistra u oblasti specijalnosti koja mu je određena, ili je doktor medicine.

Oficir u činu potpukovnika - kapetana fregate (OF4), koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u viši čin, ako je proveo i nalazi se na formacijskom mjestu pukovnika - kapetana bojnog broda (OF5), najmanje jednu godinu i ima završeno usavršavanje operativno-strategijskog nivoa ili zvanje doktora nauka, u oblasti specijalnosti koja mu je određena.

Oficir u činu pukovnika - kapetana bojnog broda (OF5), koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, može biti unaprijeđen u viši čin, ako je proveo i nalazi se na formacijskom mjestu brigadnog generala - komodora (OF6), najmanje jednu godinu i ima završeno usavršavanje operativno-strategijskog nivoa ili zvanje doktora nauka, u oblasti specijalnosti koja mu je određena.

Oficir koji ima VI nivo kvalifikacije obrazovanja, kao i oficir koji je završio vojnu školu za oficire u trajanju do tri godine, može biti unaprijeđen najviše do čina kapetana - poručnika bojnog broda (OF2).

Oficir koji je završio vojnu školu za oficire u trajanju do tri godine i ima VI nivo kvalifikacije obrazovanja, unapređuje se kao oficir koji ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja.

Vođenje krivičnog ili disciplinskog postupka kao smetnja za unapređivanje

Član 85

Smatraće se da nije postojala smetnja za unapređivanje profesionalnog vojnog lica u viši čin, u smislu člana 84 stav 1 tačka 2 ovog zakona, ako se u krivičnom postupku ili postupku po vanrednim pravnim ljevovima:

- 1) obustavi krivični postupak;
- 2) donese oslobađajuća presuda;
- 3) odbije optužba, ali ne zbog nenadležnosti suda;
- 4) izrekne blaža kazna od kazne iz člana 84 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Smatraće se da nije postojala smetnja za unapređivanje profesionalnog vojnog lica u viši čin, u smislu člana 84 stav 1 tačka 3 ovog zakona, ako se u postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti za disciplinski prestup:

- 1) obustavi disciplinski postupak;
- 2) utvrdi da profesionalno vojno lice nije učinilo disciplinski prestup.

Vrijeme potrebno za unapređivanje

Član 86

Vremenom potrebnim za unapređivanje u viši čin iz člana 84 stav 1 tačka 5 ovog zakona smatra se:

- 1) za oficire u činu:
  - potporučnika - poručnika korvete (OF1) - dvije godine,
  - poručnika - poručnika fregate (OF1) - četiri godine,
  - kapetana - poručnika bojnog broda (OF2) - četiri godine,
  - majora - kapetana korvete (OF3) - četiri godine,
  - potpukovnika - kapetana fregate (OF4) - četiri godine,
  - pukovnika - kapetana bojnog broda (OF5) - četiri godine,
  - brigadnog generala - komodora (OF6) - tri godine,
  - general-majora - kontraadmirala (OF7) - tri godine,
  - general-potpukovnika - viceadmirala (OF8) - tri godine;
- 2) za podoficire - četiri godine.

Izuzetno od stava 1 tačka 1 alineja 1 ovog člana, potporučniku - poručniku korvete (OF1), koji je završio vojnu akademiju, odnosno ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja u trajanju od pet ili više godina, vrijeme provedeno u činu je jedna godina. Podoficiru i oficiru koji je u vremenu potrebnom za unapređivanje ocijenjen ocjenama "odličan", vrijeme potrebno za unapređivanje skraćuje se za jednu godinu.

Podoficiru i oficiru koji je u vremenu potrebnom za unapređivanje ocijenjen ocjenom "zadovoljava", vrijeme potrebno za unapređivanje produžava se za jednu godinu.

Redovno unapređivanje

Član 87

Izbor profesionalnih vojnih lica za unapređivanje vrši se jednom godišnje na osnovu uslova propisanih ovim zakonom, Plana unapređivanja vojnih lica i kriterijuma koji se odnose na: stručne i radne kvalitete, uzimajući naročito u obzir ocjene iz člana 125 ovog zakona, nivo obrazovanja i usavršavanja, mišljenje pretpostavljenih, radno iskustvo, karijerne planove razvoja i druge podatke, u skladu sa metodologijom za sprovođenje postupka redovnog unapređivanja profesionalnih vojnih lica.

Izbor profesionalnih vojnih lica za unapređivanje vrši komisija koju obrazuje ministar.

Metodologiju iz stava 1 ovog člana i način izbora profesionalnih vojnih lica za unapređivanje propisuje Ministarstvo.

Vanredno unapređivanje

Član 88

Profesionalno vojno lice može se vanredno unaprijediti u neposredno viši čin, ako ispunjava uslove iz člana 84 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona i ako u izvršavanju misija i zadataka Vojske učini djelo od:

- 1) posebnog značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi; ili
- 2) posebnog značaja za zaštitu prirodnih i drugih dobara; ili
- 3) postigne vanredne rezultate; ili
- 4) pokaže izuzetnu sposobnost u radu.

Postupak za vanredno unapređivanje lica iz stava 1 ovog člana pokreće načelnik Generalštaba.

Način vanrednog unapređivanja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Privremeno određivanje čina

Član 89

Profesionalnom vojnom licu za potrebe vršenja dužnosti u međunarodnim snagama može se privremeno odrediti neposredno viši čin.

Unapređivanje vojnika na obuci, pripadnika rezervnog sastava Vojske i dodjeljivanje činova kadetima

Član 90

Postupak unapređivanja vojnika na obuci, pripadnika rezervnog sastava Vojske i dodjeljivanja činova kadetima propisuje Ministarstvo.

IX. SPECIJALNOST VOJNIH I CIVILNIH LICA

Specijalnost vojnog lica

Član 91

Specijalnost vojnog lica može biti lična ili formacijska.

Lična specijalnost vojnog lica je posebna vještina ili sposobnost za vršenje dužnosti, koja mu se određuje u okviru roda ili službe kojoj pripada.

Specijalnost iz stava 2 ovog člana može biti osnovna ili dopunska.

Osnovna specijalnost vojnog lica određuje se na osnovu završene obuke i stečenog nivoa obrazovanja.

Vojnom licu kome je određena osnovna specijalnost, određuje se dopunska specijalnost ako je u toku službe u Vojsci stekao viši nivo obrazovanja od nivoa obrazovanja koji je imao ili je

završio usavršavanje komandno-štabnog, odnosno operativno-strategijskog nivoa, odnosno drugu obuku ili usavršavanje.

Vojno lice može se postaviti na formacijsko mjesto druge specijalnosti, u okviru roda, odnosno službe kojoj pripada.

Formacijska specijalnost iz stava 1 ovog člana je specijalnost koja se utvrđuje Formacijom Vojske, kao jedan od uslova za vršenje dužnosti na određenom formacijskom mjestu.

Vojno lice može se postaviti i na formacijsko mjesto za koje je Formacijom Vojske utvrđena opšta formacijska specijalnost, bez obzira na ličnu specijalnost koja mu je određena.

Specijalnost civilnih lica

Član 92

Na specijalnost civilnih lica primjenjuju se odredbe člana 91 ovog zakona.

Donošenje propisa

Član 93

Specijalnosti iz čl. 91 i 92 ovog zakona i uslove za njihovo određivanje bliže propisuje Ministarstvo.

X. STANJA U SLUŽBI U VOJSCI I RASPOREĐIVANJE CIVILNIH LICA

Vrste stanja

Član 94

Profesionalno vojno lice u službi u Vojsci može biti:

- 1) na dužnosti;
- 2) razriješeno od dužnosti zbog:
  - potreba službe,
  - isteka mandata,
  - upućivanja na obrazovanje ili usavršavanje,
  - korišćenja roditeljskog odsustva,
  - zdravstvenih razloga;
- 3) na raspolaganju;
- 4) udaljeno od dužnosti.

Postavljenje i imenovanje na dužnost

Član 95

Profesionalno vojno lice je na dužnosti, u smislu člana 94 stav 1 tačka 1 ovog zakona, ako je postavljeno na formacijsko mjesto ili je imenovano za vojno diplomatskog predstavnika.

Kriterijumi za postavljenje

Član 96

Oficir i podoficir, postavljaju se na odgovarajuće formacijsko mjesto, u skladu sa potrebama službe, u zavisnosti od:

- 1) specijalnosti;
- 2) čina;
- 3) posebnih znanja, sposobnosti i uslova utvrđenih za formacijsko mjesto;
- 4) ocjene tog lica iz člana 125 ovog zakona.

Postavljenje po prijemu u službu

Član 97

Lica iz člana 49 st. 4 i 6 ovog zakona, postavljaju se na odgovarajuće formacijsko mjesto, u skladu sa ovim zakonom.

Postavljenje na formacijsko mjesto svog ili neposredno višeg čina

Član 98

Profesionalno vojno lice postavlja se na formacijsko mjesto svog čina ili neposredno višeg čina.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, profesionalno vojno lice može se postaviti na formacijsko mjesto za koje je formacijom određen čin koji je za dva čina viši od čina koji ima, najduže dvije godine.

Postavljenje iz stava 2 ovog člana, mora se u svakom pojedinačnom slučaju posebno obrazložiti.

Postavljenje na formacijsko mjesto nižeg čina

Član 99

Izuzetno od člana 98 stav 1 ovog zakona, profesionalno vojno lice postavlja se na formacijsko mjesto neposredno nižeg čina od čina koji ima:

- 1) zbog ukidanja formacijskog mjesta ili izmjene formacijskog čina u strukturi formacijskog mjesta na koje je postavljeno, a ne postoji mogućnost postavljenja na formacijsko mjesto čina koji ima;
- 2) na lični zahtjev;
- 3) kad je stavljeno na raspolaganje ili udaljeno od dužnosti, a po prestanku razloga za stavljanje na raspolaganje ili udaljenje od dužnosti ne postoji mogućnost postavljenja na formacijsko mjesto u smislu člana 98 stav 1 ovog zakona;
- 4) kad se pojedina formacijska mjesta ne mogu popuniti, a potrebe službe to nalažu;
- 5) kad vojno-ljekarska komisija predloži promjenu formacijskog mjesta, a ne postoji mogućnost za postavljenje na drugo odgovarajuće formacijsko mjesto.

U slučajevima iz stava 1 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog člana, profesionalno vojno lice može biti postavljeno na formacijsko mjesto nižeg čina od čina koji ima najduže dvije godine.

U slučaju iz stava 1 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog člana, profesionalnom vojnom licu pripada osnovna zarada prema položajnoj grupi koju je ostvario na prethodnom formacijskom mjestu, a vrijeme provedeno na formacijskom mjestu neposredno nižeg čina od čina koji ima, računa se kao vrijeme provedeno na prethodnom formacijskom mjestu, odnosno smatra se da je postavljen na prethodno formacijsko mjesto, kao uslov za unapređivanje u viši čin.

Postavljenje u drugo mjesto službovanja

Član 100

Profesionalno vojno lice može, zbog potreba službe, biti postavljeno na formacijsko mjesto u drugo mjesto službovanja, u skladu sa ovim zakonom.

Za postavljenje iz stava 1 ovog člana nije potreban pristanak profesionalnog vojnog lica.

Postavljenje u posebnim slučajevima

Član 101

Profesionalno vojno lice može biti postavljeno na drugo formacijsko mjesto kad vojno-ljekarska komisija utvrdi da bi, zbog njegovog zdravstvenog stanja, rad na ranijem formacijskom mjestu bio štetan po njegovo zdravlje.

Postavljenje po završetku obrazovanja ili usavršavanja

Član 102

Po završetku obrazovanja ili usavršavanja iz člana 117 stav 1 ovog zakona, profesionalno vojno lice postavlja se na odgovarajuće formacijsko mjesto ili na drugo formacijsko mjesto u skladu sa ovim zakonom.

Vršilac dužnosti

Član 103

Umjesto profesionalnog vojnog lica, koje je privremeno spriječeno da vrši dužnost duže od mjesec dana, određuje se vršilac dužnosti.

Na formacijsko mjesto oficira za vršioca dužnosti određuje se oficir, a na formacijsko mjesto podoficira određuje se podoficir.

Vršilac dužnosti može se odrediti i na upražnjeno formacijsko mjesto.

Profesionalno vojno lice određuje se za vršioca dužnosti u skladu sa kriterijumima za postavljenje iz člana 96 ovog zakona.

Vršenje dužnosti u smislu stava 1 ovog člana, može trajati najduže 18 mjeseci od dana stupanja na dužnost.

Vršiocu dužnosti vrijeme provedeno na dužnosti iz stava 5 ovog člana, računa se kao vrijeme provedeno na formacijskom mjestu, ako je to uslov za unapređivanje.

Vršilac dužnosti zadržava prava ranijeg formacijskog mjesta, ako je to za njega povoljnije.

Izuzetno od st. 2 i 4 ovog člana, na formacijsko mjesto komandira voda, za vršioca dužnosti može se odrediti i podoficir iako ne ispunjava uslove za postavljenje iz člana 96 ovog zakona, što se u svakom pojedinačnom slučaju posebno obrazlaže.

Pretpostavljeni ne može biti određen za vršioca dužnosti na formacijsko mjesto svog potčinjenog.

Privremeno upućivanje

Član 104

Ministar, na predlog načelnika Generalštaba može, zbog potreba službe, privremeno uputiti profesionalno vojno lice na rad u drugu organizacionu jedinicu Generalštaba, komandu ili jedinicu Vojske na period do šest mjeseci.

Imenovanje na dužnost

Član 105

Profesionalno vojno lice imenuje se na dužnost vojno diplomatskog predstavnika, u skladu sa zakonom.

Vrijeme trajanja komandne dužnosti

Član 106

Profesionalno vojno lice može da obavlja istu komandnu dužnost najduže pet godina. Izuzetno, zbog potreba službe, trajanje dužnosti iz stava 1 ovog člana može se produžiti za još jednu godinu.

Razrješenje zbog potreba službe

Član 107

Oficir i podoficir, može se, zbog potreba službe razriješiti od dužnosti formacijskog mjesta na koje je postavljen, odnosno imenovan.

Oficir i podoficir iz stava 1 ovog člana mora se postaviti na odgovarajuće formacijsko mjesto u roku od šest mjeseci od dana razrješenja od dužnosti.

Za vrijeme razrješenja od dužnosti iz stava 1 ovog člana oficiru i podoficiru pripadaju prava koje je imao na formacijskom mjestu sa kojeg je razriješen od dužnosti.

Razrješenje zbog isteka mandata

Član 108

Profesionalno vojno lice razrješava se od dužnosti zbog isteka mandata na koji je imenovano.

Lice iz stava 1 ovog člana, do postavljenja na drugo formacijsko mjesto, ostvaruje prava koje je imalo na formacijskom mjestu na koje je bilo postavljeno prije imenovanja.

Razrješenje od dužnosti zbog obrazovanja i usavršavanja profesionalnog vojnog lica

Član 109

Profesionalno vojno lice koje je upućeno na obrazovanje ili usavršavanje razrješava se dužnosti, ako obrazovanje ili usavršavanje traje duže od jedne godine.

Profesionalno vojno lice koje je upućeno na obrazovanje ili usavršavanje radi promjene specijalnosti razrješava se dužnosti, bez obzira na trajanje obrazovanja ili usavršavanja.

Profesionalnom vojnom licu vrijeme provedeno na obrazovanju ili usavršavanju računa se u vrijeme provedeno u službi u Vojsci sa pravima koja proizilaze iz čina koji ima i dužnosti sa koje je upućeno na obrazovanje ili usavršavanje i unapređuje se pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Razrješenje od dužnosti zbog zdravstvenih razloga

Član 110

Profesionalno vojno lice koje je iz zdravstvenih razloga spriječeno da obavlja službu u Vojsci duže od šest mjeseci razrješava se od dužnosti.

Profesionalno vojno lice iz stava 1 ovog člana, zadržava prava prema činu koji ima i formacijskog mjesta na koje je postavljeno.

Razrješenje od dužnosti zbog korišćenja roditeljskog odsustva

Član 111

Profesionalno vojno lice koje koristi pravo na roditeljsko odsustvo, razrješava se od dužnosti.

Profesionalno vojno lice iz stava 1 ovog člana, zadržava prava prema činu koji ima i formacijskog mjesta na koje je postavljeno.

Raspologanje

Član 112

Profesionalno vojno lice stavlja se na raspologanje, ako:

1) poslije ukidanja formacijskog mjesta na koje je postavljeno ne može biti postavljeno na drugo formacijsko mjesto;

2) po prestanku razloga zbog kojih je udaljeno od dužnosti ne može biti postavljeno na drugo formacijsko mjesto;

3) po prestanku razloga iz člana 110 ovog zakona ne može biti postavljeno na formacijsko mjesto.

Profesionalno vojno lice stavljeno na raspologanje u skladu sa stavom 1 ovog člana ima za to vrijeme prava prema svom činu, napreduje pod uslovima propisanim ovim zakonom i dužno je da vrši poslove koje mu odredi pretpostavljeni.

Profesionalno vojno lice može biti na raspologanju najduže šest mjeseci u neprekidnom trajanju.

Profesionalno vojno lice koje je prije stavljanja na raspologanje radilo ili imalo pravo da radi polovinu radnog vremena zbog njege djeteta sa težim smetnjama u razvoju ili je samohrani roditelj sa djetetom do sedam godina života ili je roditelj djeteta sa teškim invaliditetom, može biti na raspologanju najduže godinu dana u neprekidnom trajanju.

Za vrijeme raspologanja profesionalno vojno lice ima pravo na zaradu koju je ostvarilo u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je stavljeno na raspologanje.

Profesionalno vojno lice, kome prestane služba istekom roka iz stava 3 ovog člana, ima pravo na otpremninu u visini od dvanaestostrukog iznosa bruto zarade koju je ostvarilo u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem mu prestaje služba.

Udaljenje od dužnosti

Član 113

Lice u službi u Vojsci udaljava se od dužnosti:

- 1) za vrijeme dok se nalazi u pritvoru;
- 2) za vrijeme izdržavanja kazne zatvora;
- 3) ako je zatečeno u vršenju disciplinskog prestupa ili ako je protiv njega pokrenut krivični postupak ili postupak zbog disciplinskog prestupa, ako bi njegovo prisustvo na dužnosti bilo štetno po interese službe.

Vrijeme udaljenja od dužnosti ne računa se u vrijeme za unapređivanje, osim ako se utvrdi da nije postojao razlog za udaljenje.

Žalba na rješenje o udaljenju od dužnosti ne odlaže njegovo izvršenje.

Kriterijumi za raspoređivanje civilnih lica

Član 114

Civilno lice, kad to potrebe službe zahtijevaju, raspoređuje se na odgovarajuće radno mjesto, u zavisnosti od:

- 1) specijalnosti;
- 2) posebnih znanja, sposobnosti i uslova utvrđenih za radno mjesto;
- 3) ocjene tog lica iz člana 125 ovog zakona.

Pravo na izjašnjavanje

Član 115

Prije donošenja odluke, odnosno rješenja o stanjima u službi i prestanka službe, licu u službi u Vojsci mora se omogućiti da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za donošenje odluke, odnosno rješenja.

Odluka o unapređivanju, postavljenju i razrješenju profesionalnog vojnog lica

Član 116

Odluka o unapređivanju, postavljenju i razrješenju profesionalnog vojnog lica ne obrazlaže se, osim odluke o postavljenju iz člana 98 stav 2 ovog zakona.

XI. OBRAZOVANJE, USAVRŠAVANJE, STIPENDIRANJE I KARIJERNI RAZVOJ

Izbor profesionalnih vojnih lica za obrazovanje ili usavršavanje

Član 117

Obrazovanje ili usavršavanje profesionalnih vojnih lica sprovodi se na obrazovnim i drugim institucijama u zemlji i inostranstvu, u skladu sa potrebama službe i obezbijeđenim finansijskim sredstvima.

Izbor profesionalnih vojnih lica za obrazovanje, odnosno usavršavanje vrši se putem internog oglasa koji raspisuje Ministarstvo.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, u slučaju kad to potrebe službe zahtijevaju, profesionalno vojno lice koje je zdravstveno sposobno i ispunjava uslove za obrazovanje, odnosno usavršavanje može se, na predlog rukovodioca organizacione jedinice Ministarstva ili načelnika Generalštaba Vojske i po odobrenju ministra, uputiti na obrazovanje, odnosno usavršavanje i bez sprovođenja postupka internog oglašavanja.

Interni oglas iz stava 2 ovog člana, sprovodi komisija koju obrazuje ministar, u skladu sa metodologijom za sprovođenje postupka izbora kandidata za obrazovanje ili usavršavanje.

Metodologiju iz stava 4 ovog člana i bliže uslove, način izbora i druga pitanja od značaja za izbor lica iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Obaveze po završetku obrazovanja ili usavršavanja

Član 118

Profesionalno vojno lice koje je upućeno na obrazovanje ili usavršavanje dužno je da u službi u Vojsci provede dvostruko više vremena od vremena trajanja obrazovanja ili usavršavanja, ako ugovorom nije drukčije određeno.

U slučaju da profesionalno vojno lice ne provede u službi u Vojsci vrijeme iz stava 1 ovog člana, obavezno je da nadoknadi troškove obrazovanja, odnosno usavršavanja i druge troškove nastale tokom obrazovanja, odnosno usavršavanja u skladu sa ugovorom.

Stipendiranje

Član 119

Ministarstvo može sa licem koje je zainteresovano za prijem u službu u Vojsci, na osnovu javnog oglasa, zaključiti ugovor o stipendiranju u skladu sa zakonom.

Javni oglas iz stava 1 ovog člana sprovodi komisija koju obrazuje ministar, u skladu sa metodologijom za sprovođenje postupka izbora lica kome se dodjeljuje stipendija za određeno obrazovanje (u daljem tekstu: stipendista).

Stipendista koji svojom krivicom nije završio obrazovanje za koje mu je dodijeljena stipendija ili koji svojom krivicom ne stupi u službu u Vojsci po završetku tog obrazovanja, dužan je da Ministarstvu nadoknadi troškove obrazovanja u skladu sa ugovorom o stipendiranju.

Stipendista za koga se u toku obrazovanja utvrdi da nije zdravstveno sposoban za službu u Vojsci, neće biti primljen u službu u Vojsci i nije obavezan da nadoknadi troškove obrazovanja.

Metodologiju iz stava 2 ovog člana i bliže uslove, način izbora i druga pitanja od značaja za izbor stipendiste, propisuje Ministarstvo.

Obaveze po završetku vojne akademije ili stipendiranja

Član 120

Kadet, odnosno stipendista koji je završio obrazovanje za koje mu je dodijeljena stipendija, dužan je da provede u službi u Vojsci dvostruko više vremena od vremena trajanja obrazovanja ili stipendiranja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kadet koji završi vazduhoplovnu vojnu akademiju, dužan je da kao pilot provede u vojnoj službi dvije godine duže od lica iz stava 1 ovog člana, ako ugovorom nije drukčije određeno.

U slučaju da kadet, odnosno stipendista ne provede u službi u Vojsci vrijeme iz st. 1 i 2 ovog člana, obavezno je da nadoknadi školarinu i druge troškove u skladu sa ugovorom.

Karijerni razvoj profesionalnog vojnog lica

Član 121

Karijerni razvoj profesionalnog vojnog lica predstavlja sistem stvaranja i održavanja sposobnosti pojedinaca za uspješno vršenje dužnosti tokom službe u Vojsci.

Karijerni razvoj profesionalnog vojnog lica vrši se radi sticanja znanja, vještina i sposobnosti za postavljenje na odgovarajuće formacijsko mjesto, odnosno unapređivanje u viši čin.

Karijerni razvoj lica iz stava 1 ovog člana, planira, organizuje i sprovodi Ministarstvo, na osnovu: ocjene iz člana 125 ovog zakona, čina, obrazovanja, usavršavanja, vremena provedenog u službi, godina života, kao i drugih okolnosti od značaja za vršenje službe u Vojsci.

Način sprovođenja karijernog razvoja profesionalnog vojnog lica, propisuje Ministarstvo.

XII. OCJENJIVANJE, NAGRAĐIVANJE, ODLIKOVANJA I DRUGA PRIZNANJA

Opšti principi

Član 122

Lice u službi u Vojsci ocjenjuje se radi praćenja njegovog rada i karijernog razvoja. Ocjenjivanje lica u službi u Vojsci vrši se objektivno, transparentno i nepristrasno.

Kriterijumi za ocjenjivanje profesionalnog vojnog lica

Član 123

Kriterijumi za ocjenjivanje profesionalnog vojnog lica su:

- 1) postignuti rezultati rada;
- 2) ocjena stručnosti i usavršavanja;
- 3) sposobnosti komandovanja i rukovođenja;
- 4) odnos prema dužnosti i službi;
- 5) samostalnost i kreativnost u radu;
- 6) fizička sposobnost za dužnost formacijskog mjesta na koje je postavljeno.

Po kriterijumu iz stava 1 tačka 3 ovog člana ocjenjuje se samo profesionalno vojno lice koje vrši komandnu dužnost, odnosno rukovodi organizacionom jedinicom u Ministarstvu ili Vojsci.

Kriterijumi za ocjenjivanje civilnog lica

Član 124

Kriterijumi za ocjenjivanje civilnih lica su:

- 1) postignuti rezultati rada;
- 2) ocjena stručnosti i usavršavanja;

- 3) sposobnosti rukovođenja;
- 4) samostalnost i kreativnost u radu;
- 5) kvalitet organizacije rada u vršenju poslova;
- 6) kvalitet ostvarene saradnje sa saradnicima na poslu.

Ocjene

Član 125

Lice u službi u Vojsci ocjenjuje se ocjenom:

- "odličan" ako pokazuje visok nivo stručnosti i samostalnosti u vršenju poslova, obezbjeđuje blagovremeno izvršavanje poslova, daje korisne predloge ili pokazuje izuzetnu motivaciju za rad i postiže rezultate u radu bolje od predviđenih za formacijsko, odnosno radno mjesto na koje je postavljeno, odnosno raspoređeno;

- "dobar" ako pokazuje potreban nivo stručnosti i samostalnosti, čiji rad i poštovanje dužnosti i obaveza na formacijskom, odnosno radnom mjestu obezbjeđuju pouzdano vršenje poslova, koji svoje poslove izvršava blagovremeno i u skladu sa pravilima službe uz manje propuste u radu;

- "zadovoljava" ako pokazuje niži nivo stručnosti od potrebnog za vršenje dužnosti na formacijskom mjestu, čiji rad i poštovanje službene dužnosti obezbjeđuju najmanju moguću mjeru prihvatljivih standarda kvaliteta rada i preciznosti u vršenju poslova, koji griješi u radu i postupanju, koji svoje poslove bez opravdanog razloga ne izvršava blagovremeno i u skladu sa pravilima službe i na čiji rad i postupanje neposredni rukovodilac ima primjedbi;

- "ne zadovoljava" ako ne pokazuje potrebnu stručnost i samostalnost neophodnu za ostvarivanje minimuma standarda kvaliteta rada i pouzdanog i prihvatljivog vršenja dužnosti na formacijskom mjestu, koji značajno griješi u radu i postupanju, odnosno koji poslove učestalo ne izvršava blagovremeno i u skladu sa pravilima službe i ne pokazuje interesovanje za kvalitet svog rada, uprkos tome što neposredni rukovodilac ili starješina organa ima primjedbi na njegov rad i upozorava ga na propuste i nepravilnosti.

Period ocjenjivanja

Član 126

Ocjenjivanje lica u službi u Vojsci vrši se jednom godišnje, a najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Lice u službi u Vojsci koje je u kalendarskoj godini vršilo dužnost manje od šest mjeseci, bez obzira na razloge, ne ocjenjuje se.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, vojnik po ugovoru, koji je prvi put stupio u službu u Vojsci ocjenjuje se nakon završetka osnovne vojničke obuke.

Način ocjenjivanja

Član 127

Ocjenu iz člana 125 ovog zakona, daje pretpostavljeni na položaju komandira samostalnog voda, komandira čete, istog ili višeg položaja, na predlog neposredno pretpostavljenog licu koje se ocjenjuje.

Lice u službi u Vojsci koje je raspoređeno na rad u Ministarstvu, drugom organu državne uprave, državnom organu, privrednom društvu ili pravnom licu ocjenjuje ministar, na predlog neposredno rukovodećeg lica.

Bliži način ocjenjivanja lica u službi u Vojsci, propisuje Ministarstvo.

Dodjeljivanje odlikovanja

Član 128

Licu u službi u Vojsci može se dodijeliti odlikovanje u skladu sa zakonom.

Dodjeljivanje nagrada i drugih priznanja

Član 129

Licu u službi u Vojsci može se dodijeliti nagrada i drugo priznanje za naročit uspjeh postignut u službi.

Nagradu i drugo priznanje iz stava 1 ovog člana, dodjeljuje ministar, odnosno pretpostavljeni na položaju komandira čete, njemu ravnog ili višeg položaja.

Vrste nagrade i drugog priznanja iz stava 1 ovog člana i postupak njihovog dodjeljivanja licima u službi u Vojsci propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Jubilarna nagrada

Član 130

Licu u službi u Vojsci, za neprekidnu službu u Vojsci, može se isplatiti jubilara nagrada, ako su obezbijeđena finansijska sredstva.

Uslove za dodjelu i visinu nagrade iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

XIII. ZARADE I NAKNADE

Zarade i naknade

Član 131

Lice u službi u Vojsci ostvaruje pravo na zaradu i naknadu troškova, u skladu sa zakonom kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Naknada za vrijeme udaljenja od dužnosti

Član 132

Licu u službi u Vojsci, koje je udaljeno od dužnosti, isplaćuje se naknada u visini:

- 1) 2/3 zarade isplaćene u mjesecu prije udaljenja od dužnosti;
- 2) 3/4 zarade isplaćene u mjesecu prije udaljenja od dužnosti, ako izdržava porodicu.

Licu u službi u Vojsci isplaćuje se neisplaćeni dio zarade, ako je:

- 1) disciplinski postupak obustavljen ili je oslobođeno za disciplinski prestup;
- 2) pravosnažnom odlukom krivični postupak obustavljen ili je u disciplinskom postupku utvrđeno da lice u službi u Vojsci nije učinilo disciplinski prestup ili je pravosnažnom presudom suda oslobođen optužbe ili je optužba odbijena.

Naknade za vrijeme obrazovanja i usavršavanja

Član 133

Licu u službi u Vojsci koje je upućeno na obrazovanje ili usavršavanje u smislu člana 117 stav 1 ovog zakona, odnosno upućeno u inostranstvo na obuku ili vojnu vježbu pripada naknada, čiji iznos propisuje Ministarstvo.

Naknada licu u rezervnom sastavu Vojske

Član 134

Lice u rezervnom sastavu Vojske koje čini aktivnu rezervu, kao i lice u rezervnom sastavu Vojske dok je u službi u Vojsci, ima pravo na novčanu naknadu.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Novčana primanja kadeta

Član 135

Kadet ima pravo na novčana primanja.

Uslove, način ostvarivanja i visinu primanja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

XIV. RADNO VRIJEME, ODMORI I ODSUSTVA

Radno vrijeme

Član 136

Raspored, početak i završetak radnog vremena u toku dana ili za duži vremenski period, prema uslovima rada i prirodi posla jedinice i evidencija o prisutnosti na poslu, utvrđuju se propisom Ministarstva.

Rad duži od punog radnog vremena

Član 137

Ministar, na predlog načelnika Generalštaba, može uvesti rad duži od punog radnog vremena zbog vanrednih potreba službe.

Skraćeno radno vrijeme

Član 138

Lice u službi u Vojsci, koje radi na formacijskom, odnosno radnom mjestu čije se štetno dejstvo na zdravlje ne može u potpunosti otkloniti propisanim mjerama zaštite, ima pravo na radno vrijeme kraće od 40 časova u radnoj nedjelji - skraćeno radno vrijeme.

Formacijska, odnosno radna mjesta iz stava 1 ovog člana i trajanje radnog vremena na tim mjestima utvrđuje Ministarstvo.

Godišnji odmor

Član 139

Profesionalno vojno lice ima pravo na godišnji odmor.

Godišnji odmor iz stava 1 ovog člana određuje se prema dužini radnog staža, i to:

- 1) od jedne do deset godina - 20 radnih dana;
- 2) od deset do 20 godina - 25 radnih dana;
- 3) od 20 do 30 godina - 30 radnih dana;
- 4) preko 30 godina – 35 radnih dana.

Korišćenje godišnjeg odmora

Član 140

Lice u službi u Vojsci koristi godišnji odmor u toku kalendarske godine, u skladu sa planom korišćenja godišnjih odmora.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, godišnji odmor može da se koristi u dva dijela, na osnovu ličnog zahtjeva ili ako to potrebe službe zahtijevaju.

Ako lice iz stava 1 ovog člana godišnji odmor koristi u djelovima, prvi dio koristi bez prekida u trajanju od najmanje deset radnih dana u toku kalendarske godine, a drugi dio najkasnije do 30. juna naredne godine.

Prekid ili odlaganje korišćenja godišnjeg odmora

Član 141

Ministar može, na predlog načelnika Generalštaba, zbog vanrednih potreba službe, prekinuti ili odložiti korišćenje godišnjeg odmora licu u službi u Vojsci.

Licu u službi u Vojsci, koje zbog razloga iz stava 1 ovog člana ili drugih opravdanih razloga nije iskoristilo godišnji odmor ili dio godišnjeg odmora u skladu sa članom 140 ovog zakona, zavisno od dužine neiskorišćenog godišnjeg odmora, odnosno dijela godišnjeg odmora, pripada naknada štete u visini zarade i drugih primanja koja bi mu pripadala da je koristilo godišnji odmor, kao i naknada stvarnih troškova prouzrokovanih odlaganjem, odnosno prekidom godišnjeg odmora.

Plaćeno odsustvo

Član 142

Lice u službi u Vojsci ima pravo da odsustvuje sa rada, uz naknadu zarade (plaćeno odsustvo), tokom jedne kalendarske godine ukupno najviše do sedam radnih dana u slučajevima:

- 1) zaključenja braka - pet radnih dana;
- 2) rođenja djeteta - tri radna dana;
- 3) rođenja djeteta člana uže porodice - jedan radni dan;
- 4) selidbe - tri radna dana;
- 5) polaganja stručnog ispita - pet radnih dana;
- 6) polaganja pravosudnog ispita - pet radnih dana;
- 7) smrti srodnika, van uže porodice, zaključno sa trećim stepenom krvnog srodstva, odnosno sa drugim stepenom tazbinskog srodstva - jedan radni dan;
- 8) teške bolesti člana uže porodice - sedam radnih dana;
- 9) njege djeteta koje ima smetnje u razvoju - tri radna dana;

10) zaštite i otklanjanja posljedica prouzrokovanih elementarnim nepogodama u domaćinstvu - tri radna dana;

11) korišćenja prevencije invalidnosti prouzrokovane povredom na radu ili profesionalnom bolešću i rekreativnog odmora u organizaciji sindikata - pet radnih dana;

12) dobrovoljnog davanja krvi - jedan radni dan;

13) dobrovoljnog davanja tkiva i organa - prema ljekarskoj dokumentaciji;

14) učestvovanja u sindikalnim, kulturnim, sportskim ili drugim javnim manifestacijama od nacionalnog i međunarodnog značaja - dva radna dana.

Plaćeno odsustvo može se koristiti isključivo u vrijeme kad se slučaj iz stava 1 ovog člana dogodio.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, plaćeno odsustvo iz stava 1 tač. 7, 8, 10, 11, 12 i 13 ovog člana ostvaruje se nezavisno od broja dana koje je zaposleni u kalendarskoj godini iskoristio po drugim osnovama primjenom stava 1 ovog člana.

Plaćeno odsustvo u slučajevima iz stava 1 tač. 1, 4, 5, 6 i 14 ovog člana, ostvaruje se na osnovu pisanog zahtjeva koje lice u službi u Vojsci podnosi Ministarstvu, a u slučajevima iz stava 1 tač. 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 13 ovog člana, lice u službi u Vojsci, u roku od osam dana, od dana prestanka korišćenja plaćenog odsustva, podnosi dokaz o opravdanosti odsustva.

Ministarstvo vodi evidenciju o ostvarivanju prava na plaćeno odsustvo, sa podacima o svakom konkretnom slučaju.

Lice u službi u Vojsci po povratku iz sastava međunarodnih snaga u inostranstvu ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju od dva radna dana za svaki započeti mjesec u sastavu međunarodnih snaga u inostranstvu.

Vojni pilot, odnosno vojni letač, koji vrši dužnost na vojnom vazduhoplovu, kao i vojni ronilac, koji vrši dužnost na vojnom brodu ili drugom vojnom plovnom sredstvu, ima pravo na odsustvo za oporavak u trajanju od deset radnih dana u toku jedne kalendarske godine.

Licu u službi u Vojsci može se, na predlog načelnika Generalštaba, odobriti do 30 dana neplaćenog odsustva u toku kalendarske godine.

Prekid odsustva

Član 143

Ministar može, na predlog načelnika Generalštaba, prekinuti odsustvo licu u službi u Vojsci zbog vanrednih potreba službe.

Prenošenje ovlašćenja

Član 144

Ministar može poslove odlučivanja o pravima koja se odnose na korišćenje, prekid ili odlaganje korišćenja godišnjeg odmora, kao i o pravima koja se odnose na odsustvo i prekid odsustva, prenijeti na drugo lice, u skladu sa zakonom.

XV. PRESTANAK SLUŽBE U VOJSCI

Prestanak službe

Član 145

Profesionalnom vojnom licu prestaje služba u Vojsci:

1) prestankom, odnosno gubitkom crnogorskog državljanstva;

- 2) istekom ugovora o službi u Vojsci;
- 3) utvrđivanjem nesposobnosti za rad u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- 4) ako odbije postavljenje na odgovarajuće formacijsko mjesto ili formacijsko mjesto višeg, odnosno nižeg čina, postavljenje u Generalštab, drugu komandu ili jedinicu Vojske, Ministarstvo, drugi organ državne uprave, državni organ, privredno društvo ili pravno lice i međunarodnu organizaciju, postavljenje u drugo mjesto službovanja, na dužnost koja odgovara njegovom obrazovanju i postavljenje u posebnim slučajevima;
- 5) ako odbije postavljenje iz člana 99 stav 1 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog zakona;
- 6) istekom vremena raspolaganja iz člana 112 stav 3 ovog zakona;
- 7) ako neopravdano izostane sa službe u Vojsci pet dana uzastopno ili sedam dana sa prekidima u toku 12 mjeseci;
- 8) ako je dva puta uzastopno ocijenjeno ocjenom "ne zadovoljava";
- 9) ako mu je oduzet čin;
- 10) ako mu je izrečena disciplinska kazna prestanka službe u Vojsci;
- 11) ako je pravosnažno osuđeno na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, odnosno pravosnažno osuđeno za krivično djelo protiv: ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore; čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom; života i tijela; sloboda i prava čovjeka i građanina; polne slobode, braka i porodice, zdravlja ljudi; opšte sigurnosti ljudi i imovine; pravnog saobraćaja; službene dužnosti; pravosuđa; javnog reda i mira; časti i ugleda; Vojske; imovine i državnih organa;
- 12) na osnovu pisanog sporazuma;
- 13) na osnovu njegovog pisanog otkaza;
- 14) ako je u vrijeme prijema u službu u Vojsci postojala smetnja za prijem koju je profesionalno vojno lice prikrilo ili je prilikom prijema u službu prikrilo ili dalo neistinite podatke koji su od značaja za prijem u službu u Vojsci ili za određivanje čina;
- 15) ispunjenjem uslova iz člana 203 ovog zakona;
- 16) ispunjenjem uslova za sticanje prava na penziju u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, kad to potrebe službe zahtijevaju, na predlog načelnika Generalštaba, odnosno rukovodećeg lica u Ministarstvu;
- 17) ako se poslije liječenja od bolesti zavisnosti ponovo utvrdi da upotrebljava psihoaktivne supstance.

Prestanak službe u Vojsci profesionalnom vojnom licu po ugovoru

Član 146

Profesionalnom vojnom licu po ugovoru, pored uslova iz člana 145 stav 1 tač. 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 i 14 ovog zakona, služba u Vojsci prestaje:

1) u slučaju organizacionih promjena ili ukidanja jedinice u kojoj je u službi u Vojsci po ugovoru, odnosno ukidanja formacijskog mjesta, a stanje u službi mu se ne može riješiti na drugi način;

2) u drugim slučajevima predviđenim ugovorom o službi u Vojsci.

Profesionalno vojno lice po ugovoru kome prestane služba u Vojsci bez njegove krivice, a u službi u Vojsci je provelo najmanje deset godina neprekidno, ima pravo na otpremninu u visini od dvanaestostrukog iznosa bruto zarade koju je ostvarilo u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem mu prestaje služba.

Postupak za prestanak službe u Vojsci

Član 147

Postupak za prestanak službe u slučajevima iz člana 145 stav 1 tač. 1 do 14 i tačka 17 i člana 151 ovog zakona pokreće, po službenoj dužnosti, pretpostavljeni na položaju komandanta samostalnog bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja, u roku od osam dana od dana kada je nastao razlog za prestanak službe, odnosno od dana saznanja za taj razlog, a predlog za prestanak službe licu po ugovoru, dva mjeseca prije isteka ugovorenog roka.

Postupak iz stava 1 ovog člana, osnov je za pokretanje postupka razrješenja profesionalnog vojnog lica od dužnosti.

Razrješenje od dužnosti zbog prestanka službe

Član 148

Profesionalno vojno lice za koje je pokrenut postupak za prestanak službe u Vojsci iz člana 147 stav 1 ovog zakona, razrješava se od dužnosti formacijskog mjesta na koje je postavljeno, najkasnije danom prestanka službe.

Častan i nečastan otpust

Član 149

Profesionalnom vojnom licu se u aktu o prestanku službe naznačava da je otpušteno uz "častan otpust" ili "nečastan otpust".

Licu iz stava 1 ovog člana prestaje služba uz "nečastan otpust" zbog:

- 1) neopravdanog izostanka sa posla u smislu člana 145 stav 1 tačka 7 ovog zakona;
- 2) odbijanja postavljenja, odnosno raspoređivanja u smislu člana 145 stav 1 tač. 4 i 5 ovog zakona;
- 3) disciplinske kazne prestanka službe, odnosno oduzimanja čina;
- 4) pravosnažne presude kojom je osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, odnosno donošenja pravosnažne presude za krivično djelo protiv: ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore; čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom; života i tijela; sloboda i prava čovjeka i građanina; polne slobode, braka i porodice, zdravlja ljudi; zaštite na radu; opšte sigurnosti ljudi i imovine; pravnog saobraćaja; službene dužnosti; pravosuđa; javnog reda i mira; časti i ugleda; Vojske; imovine i državnih organa;
- 5) prikrivanja ili davanja neistinitih podataka koji su od uticaja za prijem u službu;
- 6) ako se poslije liječenja od bolesti zavisnosti ponovo utvrdi da upotrebljava psihoaktivne supstance.

Licu iz stava 1 ovog člana prestaje služba uz "častan otpust" zbog razloga iz člana 145 stav 1 tač. 1, 2, 3, 6, 8, 12, 13, 15 i 16 ovog zakona.

Posljedice otpusta

Član 150

Profesionalno vojno lice koje je iz službe otpušteno uz "častan otpust" zadržava pravo na službeni naziv čina i nošenje vojne uniforme u svečanim prilikama.

Profesionalno vojno lice koje je iz službe otpušteno uz "nečastan otpust" nema pravo na:

- 1) ponovni prijem u službu u Vojsci;
- 2) nošenje vojne uniforme u svečanim prilikama;
- 3) oslovljavanje činom.

Prestanak službe u rezervnom sastavu Vojske

Član 151

Licu u rezervnom sastavu prestaje služba u rezervnom sastavu Vojske u skladu sa zakonom i ugovorom.

Propis o prestanku službe

Član 152

Način prestanka službe u Vojsci profesionalnom vojnom licu i licu u rezervnom sastavu Vojske propisuje Ministarstvo.

XVI. ODUZIMANJE ČINA

Razlozi za oduzimanje čina

Član 153

Profesionalnom vojnom licu i licu u rezervnom sastavu Vojske oduzima se čin, ako:

- 1) izgubi crnogorsko državljanstvo;
- 2) mu je izrečena disciplinska kazna "oduzimanje čina";
- 3) je pravosnažnom presudom osuđeno na kaznu zatvora zbog krivičnog djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore ili zbog krivičnog djela protiv Vojske;
- 4) je prilikom prijema u službu ili unapređivanja, prikriilo ili dalo neistinite podatke od značaja za prijem u službu, odnosno unapređivanje.

Lice iz stava 1 ovog člana gubi prava koja su vezana za čin.

Posljedice ponovljenog postupka

Član 154

Ako u slučaju oduzimanja čina na osnovu člana 153 stav 1 tačka 2 ovog zakona, u ponovljenom postupku ili postupku poništavanja ili ukidanja disciplinski postupak bude obustavljen ili donijeto rješenje kojim se profesionalno vojno lice, odnosno rezervni oficir ili rezervni podoficir oslobađa od odgovornosti ili mu bude izrečena druga disciplinska kazna, smatraće se da mu čin nije ni bio oduzet.

XVII. DISCIPLINSKA I MATERIJALNA ODGOVORNOST

Povreda vojne discipline

Član 155

Povreda vojne discipline je svako ponašanje suprotno članu 22 ovog zakona.

Lice u službi u Vojsci koje u vršenju službe ili u vezi sa vršenjem službe povrijedi vojnu disciplinu odgovara za disciplinsku grešku ili disciplinski prestup.

Disciplinska greška je lakša povreda vojne discipline.

Disciplinski prestup je teža povreda vojne discipline.

Pored profesionalnog vojnog lica i civilnog lica, za povredu vojne discipline odgovara i kadet, vojnik na obuci i lice u rezervnom sastavu Vojske.

Disciplinska greška

Član 156

Disciplinska greška je:

- 1) svaka radnja ili propuštanje radnje koje predstavljaju neuredno vršenje poslova u skladu sa ovim zakonom i pravilima službe u Vojsci;
- 2) nedolazak na posao u određeno vrijeme i odlazak sa posla prije isteka radnog vremena;
- 3) neopravdani izostanak sa službe ili od dužnosti u trajanju od jednog dana u toku jedne kalendarske godine;
- 4) neizvještavanje pretpostavljenog o spriječenosti za dolazak u službu ili na dužnost u roku od 24 časa;
- 5) nošenje vojne uniforme suprotno propisima o nošenju vojne uniforme;
- 6) neuredan lični izgled;
- 7) neuljudan odnos prema potčinjenima i pretpostavljenima;
- 8) povreda propisa o pozdravljanju, obraćanju, predstavljanju i javljanju.

Disciplinski prestup

Član 157

Disciplinski prestup je:

- 1) neizvršavanje ili odbijanje izvršenja naredbi, naređenja i odluka pretpostavljenog ili neblagovremeno, nesavjesno i nemarno vršenje službe ili obaveze u službi;
- 2) samovoljno napuštanje jedinice, odnosno službe u Vojsci;
- 3) samovoljno obavljanje službe ili dužnosti u Vojsci;
- 4) zloupotreba službenog položaja ili prekoračenje službenog ovlašćenja;
- 5) nezakonita upotreba sredstava prinude ili vatrenog ili drugog oružja;
- 6) povreda propisa o unutrašnjoj i drugoj službi u Vojsci;
- 7) dolazak na posao u alkoholisanom stanju ili konzumiranje alkohola u toku službe u Vojsci ili tokom obavljanja dužnosti ili korišćenje opojnih droga u toku službe u Vojsci;
- 8) neovlašćena upotreba sredstava dodijeljenih ili povjerenih radi izvršavanja zadataka ili dužnosti u službi u Vojsci;
- 9) prisvajanje, nezakonito raspolaganje ili nanošenje štete imovini koju koristi Vojska ili drugoj imovini u vezi sa obavljanjem službe u Vojsci;
- 10) prikriivanje činjenica o načinu izvršenja službene radnje ili upotrebe sredstava prinude;
- 11) povreda propisa o tajnosti podataka i podataka o ličnosti;
- 12) svako javno istupanje suprotno članu 66 ovog zakona;
- 13) neopravdani izostanak sa službe ili s dužnosti u Vojsci u trajanju dužem od jednog dana u toku jedne kalendarske godine;
- 14) zloupotreba prava na privremenu spriječenost za rad;
- 15) falsifikovanje izvještaja ili podnošenje lažnih izvještaja;
- 16) falsifikovanje, uništenje ili prikriivanje službenih dokumenata, službenih knjiga ili predmeta;
- 17) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje propisanih, naređenih ili drugih mjera za bezbjednost lica, imovine ili povjerenih stvari;

18) svako ponašanje kojim se vrijeđa dostojanstvo lica u službi u Vojsci, a naročito seksualno zlostavljanje ili uznemiravanje ili ponašanje koje je diskriminirajuće po osnovu pola, rase, boje kože, vjeroispovijesti ili nacionalnosti ili drugog ličnog svojstva;

19) nedolično ponašanje kojim se nanosi šteta ugledu Ministarstva ili Vojsci, naročito narušavanje javnog reda i mira, posebno nepristojnim ponašanjem ili sukobljavanjem na javnom mjestu ili bilo koje drugo ponašanje koje remeti javni red i mir, bez obzira na mjesto i vrijeme događaja;

20) nepoštovanje državnih simbola;

21) prikrivanje ili neprijavlivanje počinitelaca disciplinskih prestupa;

22) vršenje poslova suprotno ovom zakonu;

23) povreda propisa o zabrani političkog djelovanja, organizovanja štrajka u Vojsci ili udruživanja u međunarodne organizacije, kao i povreda propisa o sindikalnom organizovanju;

24) ponavljanje disciplinskih grešaka, činjenjem najmanje dvije disciplinske greške u toku jedne kalendarske godine;

25) svaka radnja u službi ili u vezi sa službom u Vojsci sa obilježjima krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti;

26) povreda propisa o sukobu interesa;

27) svako drugo postupanje suprotno propisima kojim se šteti ugledu Vojske.

Disciplinske sankcije

Član 158

Za povredu vojne discipline izriču se sljedeće disciplinske sankcije:

1) disciplinska mjera;

2) disciplinska kazna.

Za disciplinsku grešku izriče se disciplinska mjera, a za disciplinski prestup disciplinska kazna.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, kadetu, vojniku na obuci i rezervnom vojniku može se izreći samo disciplinska mjera.

Za jednu ili više povreda vojne discipline izvršene u sticaju izriče se jedinstvena disciplinska mjera, odnosno disciplinska kazna.

Opšta pravila za izbor vrste i mjere disciplinske sankcije

Član 159

Prilikom izbora vrste disciplinske sankcije naročito se uzima u obzir:

1) vrsta povrede vojne discipline;

2) posljedice koje je prouzrokovala povreda vojne discipline;

3) stepen krivice lica protiv kojeg se vodi postupak;

4) razlog zbog kojeg je povrijeđena vojna disciplina;

5) okolnosti pod kojima je učinjena disciplinska greška ili prestup;

6) prethodno ponašanje lica protiv kojeg se vodi postupak;

7) priroda njegove službe i dužnosti u Vojsci;

8) odnos prema oštećenom;

9) da li je povredom vojne discipline prouzrokovana šteta i visina štete;

10) druge olakšavajuće i otežavajuće okolnosti.

Disciplinske mjere

Član 160

Disciplinske mjere su:

- 1) opomena;
- 2) ukor;
- 3) smanjenje zarade do 30% u trajanju od jednog do tri mjeseca.

Disciplinska mjera iz stava 1 tačka 3 ovog člana ne može se izreći kadetu, vojniku na obuci i licu u rezervnom sastavu Vojske.

Disciplinske kazne

Član 161

Disciplinske kazne su:

- 1) nemogućnost unapređivanja u trajanju od jedne do četiri godine;
- 2) smanjenje zarade 30% u trajanju od četiri do 12 mjeseci;
- 3) smjenjivanje sa dužnosti u Vojsci uz raspored na formacijsko mjesto neposredno nižeg čina u trajanju od jedne do tri godine;
- 4) smjenjivanje sa komandne, odnosno rukovodne dužnosti uz zabranu imenovanja na takvu dužnost u trajanju od jedne do pet godina;
- 5) prestanak službe;
- 6) oduzimanje čina.

Disciplinska kazna iz stava 1 tačka 2 ovog člana, ne može se izreći rezervnim oficirima i rezervnim podoficirima.

Disciplinske kazne iz stava 1 tač. 2 i 5 ovog člana, mogu se izreći i civilnim licima.

Zastarijevanje pokretanja i vođenja disciplinskog postupka

Član 162

Pokretanje disciplinskog postupka zbog učinjene disciplinske greške zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja pretpostavljenog za disciplinsku grešku i izvršioca, odnosno u roku od šest mjeseci od dana kad je povreda učinjena.

Pokretanje disciplinskog postupka zbog učinjenog disciplinskog prestupa zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana saznanja pretpostavljenog za disciplinski prestup i izvršioca, odnosno u roku od jedne godine od dana kad je disciplinski prestup učinjen.

Pokretanje disciplinskog postupka zbog disciplinskog prestupa iz člana 157 tačka 24 ovog zakona zastarijeva u roku od šest mjeseci od kad je postala izvršna posljednja disciplinska odluka.

Vođenje disciplinskog postupka iz st. 1, 2 i 3 ovog člana zastarijeva u roku od dvije godine od dana pokretanja disciplinskog postupka.

Ako disciplinski prestup ima obilježje krivičnog djela, na apsolutno vrijeme zastarjelosti primjenjuju se odredbe Krivičnog zakonika.

Zastarijevanje izvršenja disciplinske sankcije

Član 163

Izvršenje disciplinske mjere zastarijeva u roku od dva mjeseca od dana izvršnosti disciplinske odluke.

Izvršenje disciplinske kazne zastarijeva u roku od četiri mjeseca od izvršnosti disciplinske odluke.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, izvršenje disciplinske kazne prestanak službe zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana izvršnosti disciplinske odluke.

Zastarjelost izvršenja disciplinske kazne prekida se svakom radnjom preduzetom radi izvršenja disciplinske kazne.

Zastarjelost izvršenja disciplinske kazne nastupa u svakom slučaju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko je propisano u st. 2 i 3 ovog člana.

Evidencija

Član 164

Ministarstvo vodi evidenciju o izrečenim disciplinskim mjerama, odnosno disciplinskim kaznama iz čl. 160 i 161 ovog zakona.

Disciplinska mjera briše se iz evidencije nakon proteka dvije godine od dana kada je disciplinska mjera izvršena.

Rok iz stava 2 ovog člana produžava se za još dvije godine ako je u međuvremenu počinjena nova povreda vojne discipline u roku od jedne godine od dana kad je disciplinska mjera izvršena.

Disciplinska kazna briše se iz evidencije nakon proteka četiri godine od dana kad je disciplinska kazna izvršena.

Rok iz stava 3 ovog člana se produžava za još četiri godine ako je u međuvremenu počinjena nova povreda vojne discipline u roku od dvije godine od dana kada je disciplinska kazna izvršena.

Brisanje disciplinske mjere, odnosno disciplinske kazne iz evidencije vrši se po službenoj dužnosti i smatra se da nije izrečena.

Primjena propisa o upravnom postupku

Član 165

U postupku utvrđivanja odgovornosti za povredu vojne discipline primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Nadležnost i postupak za raspravljanje odgovornosti zbog disciplinske greške

Član 166

Disciplinski postupak zbog disciplinske greške, pokreće se odlukom o pokretanju disciplinskog postupka koju donosi načelnik Generalštaba.

Disciplinsku odgovornost lica u službi u Vojsci zbog disciplinske greške, raspravlja i donosi odluku načelnik Generalštaba.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana, nije dozvoljena žalba.

Žalba protiv odluke o izrečenoj disciplinskoj mjeri

Član 167

Protiv odluke o izrečenoj disciplinskoj mjeri, lice kome je mjera izrečena može izjaviti žalbu u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Žalba iz stava 1 ovog člana ne zadržava izvršenje disciplinske mjere.
Po žalbi iz stava 2 ovog člana, odluku donosi ministar.
Protiv odluke iz stava 3 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

Pokretanje postupka za raspravljanje disciplinske odgovornosti zbog disciplinskog prestupa

Član 168

Postupak za raspravljanje disciplinske odgovornosti zbog disciplinskog prestupa pokreće se odlukom o pokretanju disciplinskog postupka, koji donosi lice koje ovlasti ministar (u daljem tekstu: disciplinski tužilac), na predlog načelnika Generalštaba.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana, nije dozvoljena žalba.

Nadležnost i postupak za raspravljanje o odgovornosti za disciplinski prestup

Član 169

Disciplinski postupak zbog disciplinskog prestupa vodi vojno-disciplinska komisija koju, na predlog načelnika Generalštaba, obrazuje ministar.

Komisija iz stava 1 ovog člana predlaže odluku načelniku Generalštaba.

Žalba protiv odluke o izrečenoj disciplinskoj kazni

Član 170

Protiv odluke načelnika Generalštaba o izrečenoj disciplinskoj kazni može se izjaviti žalba, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

Po žalbi iz stava 1 ovog člana, odluku donosi ministar.

Protiv odluke iz stava 2 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

Disciplinska odgovornost lica u rezervnom sastavu Vojske

Član 171

Na disciplinsku odgovornost kadeta, vojnika na obuci i rezervnog vojnika shodno se primjenjuju odredbe čl. 165 do 167 ovog zakona.

Na disciplinsku odgovornost rezervnog oficira, odnosno rezervnog podoficira shodno se primjenjuju odredbe čl. 165 do 170 ovog zakona.

Propis o vojnoj disciplini

Član 172

Postupak za raspravljanje o disciplinskoj odgovornosti, izricanje disciplinskih mjera i kazni, njihovo izvršenje, sadržaj i način vođenja evidencije iz člana 164 stav 1 ovog zakona, kao i organizaciju i rad vojno-disciplinske komisije i disciplinskog tužioca propisuje Ministarstvo.

Zaštitne mjere

Član 173 .

Vojnom pilotu ili vojnom letaču koji vrši dužnost na vazduhoplovu, vazduhoplovno-tehničkom osoblju koje radi na vazduhoplovu, vojnom padobrancu, vojnom ronioncu, vojnom osoblju mornarice koje vrši dužnosti na brodu i drugom plovnom sredstvu, vozaču vojnog motornog vozila, kao i drugom vojnom licu koje radi na poslovima opasnim po život ili imovinu ili štetnim za zdravlje, koje povrijedi pravila službe koju vrši i na taj način ugrozi bezbjednost ljudi ili imovine, u disciplinskom postupku zbog disciplinskog prestupa mogu se izreći zaštitne mjere u skladu sa ovim zakonom.

Vrste zaštitnih mjera

Član 174

Zaštitne mjere su:

- 1) zabrana samostalnog vršenja određene dužnosti u Vojsci u trajanju do šest mjeseci;
- 2) zabrana vršenja određene dužnosti u Vojsci u trajanju do šest mjeseci;
- 3) raspored na drugu dužnost u Vojsci u trajanju do jedne godine;
- 4) trajna zabrana vršenja letačke službe u Vojsci;
- 5) privremena zabrana upravljanja vojnim motornim vozilom.

Dužnosti za vrijeme trajanja zaštitne mjere

Član 175

Za vrijeme trajanja zaštitne mjere zabrane samostalnog vršenja određene dužnosti u Vojsci, vojno lice može vršiti dužnost na koju je postavljeno samo pod neposrednom kontrolom pretpostavljenog.

Za vrijeme trajanja zaštitne mjere zabrane vršenja određene dužnosti u Vojsci, vojno lice vrši poslove koje mu odredi pretpostavljeni.

Za vrijeme trajanja zaštitne mjere rasporeda na drugu dužnost u Vojsci, vojno lice vrši dužnost na koju je raspoređeno.

Za vrijeme trajanja zaštitne mjere, vojno lice se stručno osposobljava za dužnost na kojoj se nalazilo do izricanja zaštitne mjere.

Prava za vrijeme zabrane vršenja određene dužnosti

Član 176

Vojnom licu kome je izrečena zaštitna mjera zabrane vršenja određene dužnosti u Vojsci ili rasporeda na drugu dužnost pripadaju prava koja su vezana za poslove, odnosno dužnost koju vrši.

Ublažavanje, smanjenje i zastarjelost zaštitne mjere

Član 177

Na izricanje zaštitnih mjera, njihovo ublažavanje i smanjenje, zastarjelost preduzimanja tih mjera, kao i na postupak po žalbi shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o odgovornosti za disciplinske greške, pri čemu se protiv drugostepene odluke, odnosno prvostepene odluke protiv koje se ne može izjaviti žalba, a kojom je izrečena zaštitna mjera, može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.

Ako nađe da su prestali razlozi zbog kojih je izrečena zaštitna mjera iz člana 174 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, načelnik Generalštaba će obustaviti dalje izvršenje zaštitne mjere.

Materijalna odgovornost

Član 178

Lice u službi u Vojsci materijalno je odgovorno za štetu koju je tokom vršenja dužnosti ili u vezi sa dužnosti protivpravno, namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokovalo državnom organu.

Država odgovara za štetu koju lice u službi u Vojsci tokom vršenja dužnosti ili u vezi dužnosti prouzrokuje trećem licu. Treće lice može tražiti naknadu štete i od lica u službi u Vojsci koje je prouzrokovalo štetu, ako je šteta učinjena namjerno.

Na materijalnu odgovornost lica u službi u Vojsci, shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

XVIII. PRAVO NA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I POMOĆ

Pravo na zdravstvenu zaštitu i osiguranje

Član 179

Lice u službi u Vojsci ostvaruje prava iz zdravstvene zaštite i druga prava iz zdravstvenog osiguranja u skladu sa zakonima kojima se uređuje zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje.

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja

Član 180

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja lica u službi u Vojsci ostvaruje u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, profesionalno vojno lice kome služba u Vojsci prestane zbog razloga iz člana 203 stav 2 ovog zakona ima pravo na starosnu penziju.

Starosna penzija iz stava 2 ovog člana se određuje na način propisan zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, s tim što se prilikom određivanja ličnog koeficijenta, ako je to povoljnije za profesionalno vojno lice, lični koeficijent utvrđuje na osnovu zarade, odnosno naknade zarade ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava.

Kalendarska godina koja prethodi godini ostvarivanja prava iz stava 2 ovog člana je poslednja kalendarska godina u kojoj je osiguranik u svojstvu profesionalnog vojnog lica čitave godine bio u osiguranju i ostvario zaradu, odnosno naknadu zarade za svih 12 mjeseci staža osiguranja.

Iznos penzije utvrđen primjenom odredbi st. 2, 3 i 4 ovog člana, uvećava se za 30%, s tim što iznos te penzije ne može biti veći od najvišeg iznosa starosne penzije utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

U pogledu ostvarivanja, korišćenja i usklađivanja starosne penzije za lica iz stava 2 ovog člana, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Postupak ostvarivanja prava na starosnu penziju iz stava 2 ovog člana sprovodi se kod Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore.

Prekid obrazovanja

Član 181

Kadet kojem je prekinuto obrazovanje zbog povrede ili bolesti koja je nastala za vrijeme obrazovanja, a zbog koje nije zdravstveno sposoban za službu u Vojsci ima pravo na novčanu pomoć za nastavak redovnog obrazovanja u istom nivou kvalifikacije obrazovanja.

Način utvrđivanja pomoći iz stava 1 ovog člana i njenu visinu propisuje Ministarstvo.

Pomoć u slučaju smrti

Član 182

U slučaju smrti lica u službi u Vojsci, njegovoj užoj porodici pripada:

- 1) jednokratna novčana pomoć u iznosu od 15 obračunskih vrijednosti koeficijenta za zaposlene u javnom sektoru (u daljem tekstu: vrijednost koeficijenta) koji se primjenjuje na dan kad je nastupila smrt lica u službi u Vojsci;
- 2) troškovi prevoza posmrtnih ostataka do mjesta sahrane;
- 3) putni troškovi za dva pratioca;
- 4) troškovi pogrebne opreme i grobnog mjesta, ako porodica poginulog, odnosno umrlog nema grobno mjesto.

U slučaju smrti lica u službi u Vojsci, njegova uža porodica ima pravo na rješavanje stambene potrebe, u skladu sa aktom Ministarstva.

U slučaju smrti člana uže porodice, licu u službi u Vojsci pripada jednokratna novčana pomoć u visini od devet obračunskih vrijednosti koeficijenta koji se primjenjuje na dan kad je nastupila smrt člana uže porodice.

Jednokratna novčana pomoć

Član 183

Lice u službi u Vojsci ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć, ako bez njegove krivice:

- 1) u miru, tokom vršenja službe ili u vezi sa službom u Vojsci zadobije povredu ili oštećenje organizma zbog koje je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 20%;
- 2) nastupi oštećenje organizma od najmanje 60% zbog profesionalne bolesti ili bolesti u vezi sa vršenjem službe u Vojsci, koja je nastala ili se pogoršala kao neposredna posljedica vršenja službe u Vojsci.

Stepen tjelesnog oštećenja iz stava 1 ovog člana, utvrđuje vojno-ljekarska komisija.

Postupak za ostvarivanje prava iz stava 1 tačka 2 ovog člana pokreće se zahtjevom, koji se podnosi najkasnije u roku od pet godina od dana kada je nastupilo tjelesno oštećenje organizma.

Jednokratna novčana pomoć užoj porodici

Član 184

Užoj porodici lica u službi u Vojsci koje je poginulo vršeći dužnost ili umrlo od posljedica zadobijene povrede, odnosno profesionalne bolesti ili bolesti u vezi sa vršenjem službe u Vojsci iz člana 183 stav 1 ovog zakona, pripada jednokratna novčana pomoć u visini od 24 neto zarade poginulog, odnosno umrlog lica koju je ostvarilo u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je nastupila smrt i naknada pogrebnih troškova iz člana 182 stav 1 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

Ostvarivanje prava na pomoć iz stava 1 ovog člana isključuje pravo na pomoć iz člana 182 stav 1 ovog zakona.

Jednokratna novčana pomoć i naknada pogrebnih troškova iz stava 1 ovog člana pripada užoj porodici lica čija je smrt nastupila prilikom odlaska ili dolaska na rad u Vojsci ili u toku postupka prijema u službu, odnosno otpuštanja sa službe u Vojsci.

Sredstva iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Postupak za dodjeljivanje jednokratne novčane pomoći i naknade pogrebnih troškova iz stava 1 ovog člana, pokreće se po službenoj dužnosti.

Postupak i bliži uslovi za ostvarivanje prava

Član 185

U postupku odlučivanja o pravu na jednokratnu novčanu pomoć iz čl. 182, 183 i 184 ovog zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Bliže uslove za ostvarivanje jednokratne novčane pomoći i naknade pogrebnih troškova iz člana 182 stav 1 tač. 2, 3 i 4, člana 183 i člana 184 stav 1 ovog zakona i njihovu visinu propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Nadležnost za donošenje rješenja

Član 186

O pravu iz čl. 182, 183 i 184 ovog zakona, odlučuje ministar.

Obrazovanje bračnog druga i djece

Član 187

Bračni drug lica u službi u Vojsci, koje pogine ili umre od zadobijene povrede, odnosno profesionalne bolesti ili bolesti u vezi sa vršenjem službe u Vojsci, a ne ispunjava uslove za sticanje prava na porodičnu penziju, može biti upućen na obrazovanje radi sticanja srednjeg opšteg, odnosno stručnog obrazovanja, ako u trenutku smrti lica u službi u Vojsci nema adekvatno obrazovanje i nije u radnom odnosu. Osposobljavanje može trajati najduže četiri godine.

Djeca lica iz stava 1 ovog člana, koja su na redovnom obrazovanju, osim djece koja su u radnom odnosu, a koje je lice u službi u Vojsci izdržavalo do svoje smrti, imaju pravo na novčanu naknadu za vrijeme obrazovanja, ako ne ostvaruju stipendiju po drugom osnovu.

Zahtjev za ostvarivanje prava iz st. 1 i 2 ovog člana može se podnijeti u roku od dvije godine od dana smrti lica u službi u Vojsci.

Bliže uslove za ostvarivanje prava iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

XIX. VOJNA OBAVEZA

Vojna obaveza

Član 188

Vojna obaveza je čast, pravo i dužnost crnogorskih državljana da učestvuju u pripremi za odbranu i angažuju se samo u uslovima ratnog ili vanrednog stanja, u skladu sa zakonom.

Vojna obaveza nastaje u kalendarskoj godini u kojoj crnogorski državljanin navršava 18 godina života.

Vojna obaveza prestaje:

- 1) na kraju kalendarske godine u kojoj vojni obveznik navršava 60 godina života;
- 2) ako je utvrđeno da je nesposoban za službu u Vojsci;
- 3) gubitkom crnogorskog državljanstva.

Vojni obveznik

Član 189

Vojni obveznik je crnogorski državljanin koji podliježe vojnoj obavezi u smislu ovog zakona.

Vojni obveznik je dužan da se odazove pozivu Ministarstva radi vršenja vojne obaveze.

Vojni obveznik koji, zbog vjere i ubjeđenja, nije spreman da učestvuje u obavljanju vojne dužnosti koja uključuje upotrebu oružja, ima pravo na prigovor savjesti.

Priprema za odbranu

Član 190

Priprema za odbranu iz člana 188 stav 1 ovog zakona sprovodi se u miru, odnosno u uslovima ratnog ili vanrednog stanja.

Priprema za odbranu u miru obuhvata: uvođenje u evidenciju vojnih obveznika, a po potrebi, i ocjenu zdravstvene i psihološke sposobnosti i obuku radi sticanja neophodnih znanja za obavljanje dužnosti u uslovima ratnog ili vanrednog stanja.

Priprema za odbranu u uslovima ratnog ili vanrednog stanja obuhvata ocjenu zdravstvene i psihološke sposobnosti i obuku.

Angažovanje vojnog obveznika

Član 191

Angažovanje vojnog obveznika u smislu člana 188 stava 1 ovog zakona, podrazumijeva vršenje dužnosti u Vojsci u uslovima ratnog ili vanrednog stanja.

Uvođenje u vojnu evidenciju

Član 192

Vojni obveznik uvodi se u evidenciju vojnih obveznika u kalendarskoj godini u kojoj navršava 18 godina života.

Evidenciju iz stava 1 ovog člana, vodi Ministarstvo.

Vojnom obvezniku koji je uveden u vojnu evidenciju, Ministarstvo izdaje vojnu knjižicu.

Vojnom obvezniku je zabranjeno iznošenje vojne knjižice iz stava 3 ovog člana, iz Crne Gore.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana, obrazac i način izdavanja vojne knjižice propisuje Ministarstvo.

Obuka vojnih obveznika u miru

Član 193

Obuka iz člana 190 stav 2 ovog zakona, obuhvata:

- 1) obuku na dobrovoljnom principu, radi sticanja neophodnih znanja za obavljanje dužnosti u uslovima ratnog ili vanrednog stanja;
- 2) dobrovoljno služenje vojnog roka sa oružjem (služenje vojnog roka).

Obuka radi sticanja neophodnih znanja za obavljanje dužnosti u uslovima ratnog ili vanrednog stanja

Član 194

Obuka iz člana 193 stav 1 tačka 1 ovog zakona, sprovodi se u trajanju do 60 dana.

Ministarstvo raspisuje oglas za izbor lica za obuku iz stava 1 ovog člana.

Oglas iz stava 2 ovog člana, sprovodi komisija koju obrazuje ministar, u skladu sa metodologijom za sprovođenje postupka izbora lica za obuku, koju utvrđuje Ministarstvo.

Na obuku iz stava 1 ovog člana, može se uputiti vojni obveznik koji ispunjava sljedeće uslove, i to da:

- 1) nema državljanstvo druge države;
- 2) nije mlađe od 18 godina života;
- 3) je zdravstveno i psihološki sposobno za službu u Vojsci;
- 4) nije osuđivano na безусловnu kaznu zatvora;
- 5) se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;

6) ne postoje bezbjednosne smetnje za prijem u službu u Vojsci.

Odluku o izboru lica za obuku iz stava 1 ovog člana, donosi ministar.

Sa licem iz stava 4 ovog člana Ministarstvo zaključuje ugovor o obuci.

Ugovorom iz stava 6 ovog člana, uređuje se vrijeme trajanja obuke, uslovi za prekid obuke i druga prava i obaveze.

Vojni obveznik iz stava 6 ovog člana, za vrijeme obuke ima pravo na novčanu naknadu.

Plan i program i način sprovođenja obuke iz stava 1 ovog člana, način izbora lica iz stava 2 ovog člana i visinu naknade iz stava 8 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Služenje vojnog roka

Član 195

Na služenje vojnog roka u trajanju do šest mjeseci, može se uputiti vojni obveznik koji ispunjava sljedeće uslove, i to da:

- 1) nema državljanstvo druge države;
- 2) nije mlađi od 18 godina života niti stariji od 23 godine života;

3) je zdravstveno i psihološki sposoban za službu u Vojsci;
 4) nije osuđivan na безусловnu kaznu zatvora;
 5) se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;

6) ne postoje bezbjednosne smetnje za prijem u službu u Vojsci.

Ministarstvo raspisuje oglas za izbor lica za služenje vojnog roka.

Oglas iz stava 2 ovog člana, sprovodi komisija koju obrazuje ministar, u skladu sa metodologijom za sprovođenje postupka izbora lica za dobrovoljno služenje vojnog roka.

Odluku o izboru lica za služenje vojnog roka iz stava 1 ovog člana, donosi ministar.

Sa licem iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo zaključuje ugovor o dobrovoljnom služenju vojnog roka.

Ugovorom iz stava 5 ovog člana, uređuje se vrijeme trajanja služenja vojnog roka, uslovi za prekid služenja vojnog roka i druga prava i obaveze.

Vojni obveznik iz stava 4 ovog člana, za vrijeme dobrovoljnog služenja vojnog roka ima pravo na novčanu naknadu i druga prava kao lice u rezervnom sastavu Vojske koje se nalaze na obuci u skladu sa zakonom.

Vrijeme trajanja i način služenja vojnog roka, način izbora lica za služenje vojnog roka, kao i plan i program obuke za vrijeme služenja vojnog roka propisuje Ministarstvo.

Obuka u uslovima ratnog ili vanrednog stanja

Član 196

Obuku vojnih obveznika u uslovima ratnog ili vanrednog stanja iz člana 190 stav 3 ovog zakona, propisuje Vlada.

Kriterijumi i postupak za ocjenu zdravstvene i psihološke sposobnosti vojnih obveznika

Član 197

Utvrđivanje zdravstvene i psihološke sposobnosti iz člana 194 stav 4 tačka 3 i člana 195 stav 1 tačka 3 ovog zakona vrši vojno-ljekarska komisija.

Kriterijume i način utvrđivanja zdravstvene i psihološke sposobnosti vojnog obveznika za izvršenje vojne obaveze iz člana 190 st. 2 i 3 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Sticanja svojstva vojnog lica

Član 198

Vojni obveznik stiče svojstvo vojnog lica stupanjem u komandu ili jedinicu Vojske, a to svojstvo mu prestaje otpuštanjem iz komande ili jedinice Vojske.

Status vojnog lica ima vojni obveznik i za vrijeme koje je proveo:

1) prilikom dolaska u komandu ili jedinicu Vojske na putu od mjesta prebivališta, odnosno boravišta do mjesta u kojem treba da se javi nadležnom organu, a prilikom povratka na putu od mjesta u kojem je izvršio vojnu obavezu do mjesta prebivališta, odnosno boravišta;

2) ako boravi u inostranstvu, prilikom dolaska u komandu ili jedinicu Vojske na putu od mjesta prelaska državne granice do mjesta u kojem treba da se javi nadležnom organu, a prilikom povratka, na putu od mjesta u kojem je izvršio vojnu obavezu do mjesta izlaska iz zemlje.

Odlučivanje o vršenju vojne obaveze

Član 199

Rješenje o vršenju vojne obaveze donosi ministar.
Rješenje iz stava 1 ovog člana je izvršno.

Povreda na radu nastala kao posljedica izvršavanja vojne obaveze

Član 200

Povredom na radu smatra se povreda ili bolest koja nastane kao posljedica izvršavanja vojne obaveze.

Povredom na radu smatra se i povreda nastala na putu od stana ili radnog mjesta do zbornog mjesta, odnosno prilikom povratka nakon otpuštanja sa vršenja vojne obaveze.

Organ koji je organizovao aktivnost u toku koje se vojni obveznik razbolio ili povrijedio, po službenoj dužnosti ili na zahtjev vojnog obveznika, utvrđuje vrijeme i mjesto nastanka bolesti ili povrede.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana, vojni obveznik podnosi organu koji ga je pozvao.

Putovanje vojnih obveznika u uslovima ratnog ili vanrednog stanja

Član 201

U uslovima ratnog ili vanrednog stanja, Vlada može ograničiti putovanja vojnih obveznika u inostranstvo.

XX. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

Upravljanje ljudskim resursima

Član 202

Upravljanje ljudskim resursima, u smislu ovog zakona, predstavlja jedinstvo svih mjera i aktivnosti u vezi sa planiranjem i prijemom u službu u Vojsci, profesionalnim razvojem, personalnom podrškom i odlivom kadra.

Dužina trajanja službe u Vojsci

Član 203

Profesionalnom vojnom licu služba u Vojsci traje:

1) oficiru i oficiru po ugovoru, podoficiru i podoficiru po ugovoru - do navršenih 35 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju i navršenih 55 godina života;

2) vojniku po ugovoru do navršenih 45 godina života.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, profesionalnom vojnom licu prestaje služba u Vojsci kad to potrebe službe zahtijevaju, na predlog načelnika Generalštaba ili rukovodećeg lica u Ministarstvu, uz saglasnost ministra i ako je navršio najmanje 50 godina života i 20 godina staža osiguranja, od kojih najmanje 10 godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Licu iz stava 1 ovog člana, vojna služba može trajati najduže do 40 godina staža osiguranja i navršenih 55 godina života.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, kad to potrebe službe zahtijevaju, ministar može, na predlog načelnika Generalštaba, odnosno rukovodećeg lica u Ministarstvu, profesionalnom vojnom licu produžiti vrijeme trajanja službe u Vojsci, a najduže do dvije godine.

Dužina trajanja službe u rezervnom sastavu Vojske

Član 204

Licu iz člana 11 ovog zakona, služba u rezervnom sastavu Vojske traje:

- 1) rezervnom oficiru - deset godina, a najduže do 55 godina života;
- 2) rezervnom podoficiru - sedam godina, a najduže do 50 godina života;
- 3) rezervnom vojniku - četiri godine, a najduže do 35 godina života;
- 4) u okviru specijalnosti - četiri godine, a najduže do 55 godina života.

Služba u rezervnom sastavu Vojske počinje po izvršenom izboru u rezervni sastav.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kad to potrebe Vojske zahtijevaju, ministar može, na predlog načelnika Generalštaba, licu u rezervnom sastavu Vojske produžiti vrijeme trajanja službe u rezervnom sastavu.

Produženje službe u ratnom ili vanrednom stanju

Član 205

Ministar može, da produži službu iz čl. 203 i 204 ovog zakona, profesionalnom vojnom licu i licu u rezervnom sastavu Vojske u slučaju ratnog ili vanrednog stanja.

Služba iz stava 1 ovog člana, produžava se u cilju održavanja potrebnog nivoa borbene gotovosti Vojske.

Evidencija ljudskih resursa

Član 206

Evidencija ljudskih resursa je evidencija o licima u službi u Vojsci, licima u rezervnom sastavu Vojske i kadetima.

Evidencija iz stava 1 ovog člana, obuhvata podatke i dokumente o identifikaciji i kvalifikaciji lica iz stava 1 ovog člana, njihovom obrazovanju i usavršavanju, ugovorima koji su sa njima zaključeni u skladu sa ovim zakonom, ocjene iz člana 125 ovog zakona, kao i druge podatke i dokumenta, koji su bitni za vršenje dužnosti u Vojsci.

Ministarstvo prikuplja, obrađuje i koristi lične podatke o profesionalnim vojnim licima, civilnim licima, licima u rezervnom sastavu Vojske, kadetima i građanima upisanim u vojnu evidenciju sve dok su ti podaci potrebni za odbranu zemlje.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

XXI. VOJNO-POLICIJSKI POSLOVI

Vojno-policijski poslovi

Član 207

Poslove sprečavanja vršenja i otkrivanja krivičnih djela u Vojsci, pronalaženja i hvatanja učinilaca krivičnih djela u Vojsci i njihovo privođenje nadležnim organima, kontrolu i održavanje vojne discipline, obezbjeđenje određenih lica, objekata i prostora, jedinica Vojske u pokretu i za vrijeme izvršavanja zadataka i obezbjeđenje jedinica oružanih snaga stranih država prilikom prolaska ili boravka na teritoriji Crne Gore, protivterorističku i protivdiverzionu zaštitu u Vojsci, kontrolu i regulisanje saobraćaja vojnih vozila u vojnom krugu i na putevima, vrši vojna policija.

Poslove iz stava 1 ovog člana, vrše ovlašćena lica vojne policije.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, ovlašćeno lice vojne policije, primjenjuje ovlašćenja prema vojnim licima, kao i licima koja nijesu u službi u Vojski ako ih zatekne u rejonu vojnog objekta ili prostora na kojima se nalazi jedinica Vojske ili ih u njima zatekne u vršenju krivičnog djela, ili kad vrši poslove obezbjeđenja određenih lica, objekata ili prostora ili jedinica Vojske u pokretu, odnosno za vrijeme izvršavanja zadataka.

Prilikom preduzimanja ovlašćenja prema licima iz stava 3 ovog člana, koja nijesu u službi u Vojski, ovlašćeno lice vojne policije je dužno da bez odlaganja o tome obavijesti organ uprave nadležan za policijske poslove i preda mu lice i dokumentaciju.

Ovlašćena lica vojne policije, utvrđuje Ministarstvo.

Vojno-policijska ovlašćenja

Član 208

U cilju vršenja poslova iz člana 207 ovog zakona, ovlašćena lica vojne policije imaju ovlašćenja propisana zakonom, i to da:

- 1) prikupljaju i obrađuju lične i druge podatke;
- 2) utvrđuju identitet lica i istovjetnost predmeta;
- 3) pozivaju;
- 4) privode;
- 5) privremeno ograniče slobodu kretanja;
- 6) daju upozorenje i izdaju naređenja;
- 7) upotrijebe tuđe saobraćajno sredstvo ili sredstvo veze;
- 8) privremeno oduzmu predmete;
- 9) zaustave i pregledaju lica i predmete;
- 10) upotrijebe sredstva prinude.

Registri i zbirke podataka

Član 209

Vojna policija uspostavlja i vodi registre i zbirke o ličnim i drugim podacima koje prikupi u vršenju poslova iz svoje nadležnosti.

Registri i zbirke podataka iz stava 1 ovog člana, ne mogu da sadrže podatke o ličnosti čije prikupljanje nije u nadležnosti vojne policije.

Registri i zbirke podataka iz stava 1 ovog člana ne mogu da sadrže podatke i dokumenta koji se ne odnose na svrhu radi koje su podaci prikupljeni.

Podaci i dokumenta iz stava 1 ovog člana, uništavaju se bez odlaganja.

Sadržaj i način vođenja registara i zbirki podataka iz stava 1 ovog člana, uvid u podatke, čuvanje, brisanje i uništavanje podataka, propisuje Ministarstvo.

Utvrđivanje identiteta lica i istovjetnost predmeta

Član 210

Ovlašćeno lice vojne policije utvrđuje identitet lica:

- 1) koje ulazi u objekat ili prostor koji obezbjeđuje vojna policija;
- 2) koje treba lišiti slobode, dovesti, zadržati ili uputiti nadležnim organima;
- 3) od kog prijeti opasnost za lica, objekte, prostore ili jedinice koje obezbjeđuje vojna policija;
- 4) nad kojim se vrši pregled;

5) koje se zatekne u prostoru ili u objektu na kojem je privremeno ograničena sloboda kretanja, ako je provjera identiteta potrebna;

6) za koje je iz bezbjednosnih razloga neophodno utvrditi identitet;

7) koje bez opravdanog razloga prikuplja podatke o licu, objektu ili prostoru u kojem se nalazi ličnost koju vojna policija obezbjeđuje.

Ovlašćeno lice vojne policije je dužno da upozna lice, na njegov zahtjev, sa razlogom provjere njegovog identiteta, osim ako zakonom nije drukčije propisano.

Utvrđivanje istovjetnosti predmeta sprovodi se kad je u postupku potrebno utvrditi obilježja i svojstva predmeta kao i utvrditi odnos između lica, događaja i predmeta.

Pozivanje

Član 211

Ovlašćeno lice vojne policije može pozvati lice za koje postoji vjerovatnoća da raspolaže obavještenjima kad je to neophodno za obavljanje vojno-policijskih poslova.

U pozivu se mora navesti naziv, mjesto i adresa jedinice vojne policije, razlog, mjesto i vrijeme pozivanja.

Ako pozvano lice iz stava 1 ovog člana, dođe u prostorije vojne policije zajedno sa advokatom, mora se dopustiti advokatu da prisustvuje davanju obavještenja iz stava 1 ovog člana.

Ovlašćeno lice je dužno da lice koje se odazvalo pozivu pouči da nije dužno dati traženo obavještenje.

Ovlašćeno lice vojne policije ovlašćeno je izuzetno, da pozove lice neposredno telefonom ili drugim sredstvima elektronske komunikacije, pri čemu je dužno da saopšti razlog pozivanja, a uz njegovu saglasnost može ga i dovesti do službenih prostorija.

Na zahtjev lica koje se odazvalo pozivu, izdaće se potvrda koja sadrži razloge i objašnjenja načina pozivanja.

Privođenje

Član 212

Ovlašćeno lice vojne policije privodi:

1) lice koje ne može da dokaže svoj identitet ili se sumnja u vjerodostojnost njegove lične karte, vojne legitimacije ili druge javne isprave sa fotografijom;

2) lice koje se nije odazvalo pozivu, samo ako je u pozivu na to bilo upozoreno.

Ovlašćeno lice vojne policije je dužno da lice koje privodi, prije privođenja upozna sa razlozima privođenja i o pravu da obavijesti člana porodice ili drugo lice.

Odredbe o privođenju iz stava 1 ovog člana, ne primjenjuju se prema licu koje obavlja takve poslove koji se ne smiju prekidati sve dok mu se ne obezbijedi odgovarajuća zamjena.

Privremeno ograničenje slobode kretanja

Član 213

Ovlašćeno lice vojne policije može privremeno ograničiti pristup, kretanje ili zadržavanje u određenom objektu ili prostoru ili zadržati lice u određenom objektu ili prostoru:

1) ako postoji opasnost za život lica, objekte ili prostore koje obezbjeđuje vojna policija;

2) radi sprječavanja izvršenja krivičnog djela;

3) radi pronalaženja i hvatanja učinilaca krivičnog djela.

Privremeno ograničenje pristupa, kretanja ili zadržavanja u određenom prostoru ili objektu može trajati samo do ostvarenja cilja radi kojeg se ovlaštenje primjenjuje, a najduže 12 časova, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Zadržavanje lica u određenom prostoru ili objektu može trajati samo do ostvarenja cilja radi kojeg se ovlaštenje primjenjuje, a najduže šest časova, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Kad to dopuštaju okolnosti, ovlašćeno lice će saopštiti razloge sprovođenja radnji iz stava 1 ovog člana.

Davanje upozorenja i izdavanje naređenja

Član 214

Ovlašćeno lice vojne policije upozorava lice za koje postoji vjerovatnoća da:

- 1) svojim ponašanjem može dovesti u opasnost svoju bezbjednost ili bezbjednost drugog lica ili imovinu, ugroziti bezbjednost saobraćaja ili narušiti vojnu disciplinu;
- 2) može izvršiti, podstaći ili izazvati drugo lice da počini krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti.

Ovlašćeno lice vojne policije izdaje naređenje radi:

- 1) otklanjanja opasnosti za lica, objekte ili prostore koje obezbjeđuje vojna policija;
- 2) sprječavanja izvršenja krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti, hvatanja učinioca tog krivičnog djela, kao i pronalaženja i obezbjeđenja tragova koji mogu poslužiti kao dokaz;
- 3) održavanja ili uspostavljanja narušene vojne discipline;
- 4) sprječavanja pristupa licu, objektu ili prostoru koje obezbjeđuje, kao i pristupa i zadržavanja na prostoru ili objektu gdje to nije dozvoljeno;
- 5) sprječavanja nastupanja i otklanjanja posljedica opšte opasnosti;
- 6) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Upozorenja i naređenja daju se usmeno, pisano ili na drugi način (svjetlosnim ili zvučnim signalima, znakovima, rukom i na drugi način) u skladu sa pravilima službe vojne policije.

Upotreba tuđeg saobraćajnog sredstva ili sredstva veze

Član 215

Tuđe saobraćajno sredstvo, odnosno sredstvo veze može se upotrijebiti ako se na drugi način ne može izvršiti prevoz, odnosno uspostaviti veza, radi:

- 1) hvatanja učinioca krivičnog djela koji se neposredno goni;
- 2) prevoženja u najbližu zdravstvenu ustanovu povrijeđenog lica koje je žrtva krivičnog djela, saobraćajne nezgode, elementarne nepogode ili drugog nesrećnog slučaja.

U primjeni ovlaštenja iz stava 1 ovog člana, ovlašćeno lice vojne policije se obavezno legitimira.

Vlasnik saobraćajnog sredstva ili sredstva veze ima pravo na naknadu troškova i stvarne štete prouzrokovane upotrebom tih sredstava.

Privremeno oduzimanje predmeta

Član 216

Ovlašćeno lice vojne policije u cilju sprječavanja izvršenja krivičnog djela, privremeno oduzima predmet ako:

1) okolnosti slučaja, priroda i svojstva predmeta ukazuju da je predmet namijenjen za izvršenje krivičnog djela;

2) je to neophodno radi zaštite opšte bezbjednosti;

3) je predmet moguće upotrijebiti za samopovrjeđivanje, napad, bjekstvo, skrivanje ili uništavanje dokaza da je učinjeno krivično djelo.

Ovlašćeno lice vojne policije izdaje potvrdu o privremeno oduzetim predmetima.

Potvrda iz stava 2 ovog člana, sadrži podatke o privremeno oduzetom predmetu po kojima se predmet razlikuje od drugih predmeta, kao i podatke o licu od kojeg je predmet oduzet.

Privremeno oduzeti predmet će se vratiti licu od kog je oduzet, kad prestanu razlozi za oduzimanje, ako zakonom nije drugačije propisano.

Lice kojem je privremeno oduzet predmet, poziva se da predmet preuzme u roku koji ne može biti kraći od 30 dana.

Zaustavljanje i pregled lica i predmeta

Član 217

Ovlašćeno lice vojne policije može da zaustavi i izvrši pregled lica i predmeta koje lice nosi sa sobom kad je to neophodno:

1) da se zaštite lica, objekti i prostori koje obezbjeđuje vojna policija;

2) radi pronalaska predmeta podobnih za napad ili samopovrjeđivanje.

Pregledom lica iz stava 1 ovog člana, smatra se spoljni pregled odjeće i obuće.

Pregled predmeta koje lice nosi sa sobom obuhvata pregled predmeta koji su kod lica ili u njegovoj neposrednoj blizini.

Pregled lica mora vršiti lice istog pola, osim kad je neophodan hitan pregled radi oduzimanja oružja ili predmeta podobnim za napad ili samopovrjeđivanje.

Ukoliko ovlašćeno lice vojne policije prilikom pregleda lica i predmeta utvrdi da postoje okolnosti zbog kojih je potrebno izvršiti pretres, izvršiće pretres, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku.

Upotreba sredstava prinude

Član 218

Sredstva prinude, u smislu ovog zakona su:

1) fizička snaga;

2) ručni sprej sa nadražujućim dejstvom;

3) službena palica;

4) sredstva za vezivanje;

5) specijalna vozila;

6) službeni psi;

7) sredstva za zaprječavanje;

8) hemijska sredstva;

9) posebne vrste oružja i eksplozivnih sredstava;

10) vatreno oružje.

Sredstva iz stava 1 ovog člana, upotrebljavaju se kad je to neophodno radi obezbjeđenja lica, objekata i prostora, odbijanja napada i sprječavanja bjekstva ako se davanjem upozorenja ili izdavanjem naređenja ne može izvršiti službeni zadatak.

Ovlašćeno lice vojne policije će upotrijebiti sredstva prinude samo ako se na drugi način ne može izvršiti zadatak, srazmjerno opasnosti koja prijete zakonom zaštićenom dobru i vrijednosti, odnosno težini djela koje se sprječava ili suzbija i na suzdržan način.

Ovlašćeno lice vojne policije će uvijek upotrijebiti najblaže sredstvo prinude koje garantuje uspjeh, srazmjerno razlogu upotrebe i na način kojim se službeni zadatak izvršava bez nepotrebnih štetnih posljedica.

Ovlašćeno lice vojne policije će prije upotrebe sredstva prinude na to upozoriti lice prema kome sredstvo namjerava da upotrijebi, ako je to u datoj situaciji moguće i neće dovesti u pitanje izvršenje službene radnje.

Ovlašćeno lice vojne policije prilikom upotrebe sredstava prinude dužno je da štiti ljudske živote, prouzrokuje što manje povreda i materijalne štete, kao i da obezbijedi da se pomoć povrijeđenom ili ugroženom licu što prije pruži i da njegova porodica ili drugi srodnici o tome što prije budu obaviješteni.

Izveštavanje

Član 219

Ovlašćeno lice vojne policije podnosi pisani izvještaj o upotrebi sredstava prinude pretpostavljenom što je prije moguće, a najkasnije 24 časa od upotrebe sredstava prinude.

Zakonitost upotrebe sredstava prinude ocjenjuje ministar ili lice koje on ovlasti.

Ukoliko ministar ili lice koje on ovlasti ocijeni da su sredstva prinude nezakonito upotrijebljena obavezan je da, najkasnije u roku od pet dana od dana saznanja, preduzme mjere za utvrđivanje odgovornosti ovlašćenog lica vojne policije koje je upotrijebilo, odnosno naredilo upotrebu sredstava prinude.

Donošenje propisa

Član 220

Lica, objekte i prostore iz člana 207 stav 1 ovog zakona, način njihovog obezbjeđivanja i druga pitanja od značaja za obezbjeđenja propisuje Vlada.

Način vršenja vojno-policijskih poslova

Član 221

Način vršenja vojno-policijskih poslova iz člana 207 stav 1 ovog zakona i primjena ovlašćenja u vršenju tih poslova, bliže se uređuje pravilima službe vojne policije, koje utvrđuje Ministarstvo.

Pravo na pritužbu

Član 222

Fizičko lice ima pravo da podnese pritužbu Etičkom odboru na rad ovlašćenog lica vojne policije kad smatra da je ovlašćeno lice vojne policije u vršenju vojno-policijskih poslova povrijedilo neko njegovo pravo ili mu nanijelo štetu, u roku od tri mjeseca od dana kad je nastala šteta, odnosno povrijeđeno neko njegovo pravo ili sloboda.

Etički odbor je dužan da podnosiocu pritužbe dostavi pisani odgovor, u roku od 15 dana od dana prijema pritužbe.

Ukoliko podnosilac pritužbe nije zadovoljan odgovorom iz stava 2 ovog člana ili ne dobije odgovor u roku od 15 dana, podnosilac pritužbe se može obratiti Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana prijema odgovora, odnosno istekom tog roka.

Podnosiocu pritužbe omogućiće se učešće u postupku provjere i utvrđivanja činjeničnog stanja iz st. 1 i 3 ovog člana, u vezi sa pritužbom.

Način postupanja po pritužbama iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Unutrašnja kontrola

Član 223

Kontrolu zakonitosti vršenja vojno-policijskih poslova, a naročito u pogledu poštovanja i zaštite ljudskih prava, vrši Ministarstvo.

Službena legitimacija i značka

Član 224

Ovlašćenom licu vojne policije Ministarstvo izdaje službenu legitimaciju i značku, kojim dokazuje svojstvo ovlašćenog lica vojne policije.

O izdatim legitimacijama i značkama iz stava 1 ovog člana Ministarstvo vodi evidenciju.

Oblik, sadržaj i način izdavanja službene legitimacije i značke i način vođenja evidencije iz st. 1 i 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

XXII. PARLAMENTARNI NADZOR, DEMOKRATSKA I CIVILNA KONTROLA

Nadležnosti

Član 225

Demokratsku i civilnu kontrolu Vojske vrše Skupština Crne Gore, Vlada i Savjet.

Nadzor nad Vojskom vrši Skupština Crne Gore preko nadležnog radnog tijela.

Godišnji izvještaj o stanju u Vojsci ministar dostavlja na razmatranje nadležnom radnom tijelu Skupštine Crne Gore do kraja prvog kvartala naredne godine.

Na zahtjev nadležnog radnog tijela, ministar dostavlja i posebne izvještaje o stanju u Vojsci.

Ministar, pored godišnjeg izvještaja o stanju u Vojsci, podnosi i posebne izvještaje na zahtjev Savjeta.

XXIII. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA

Vršenje nadzora

Član 226

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

XXIV. FINANSIRANJE VOJSKE

Sredstva

Član 227

Sredstva za rad, programe i aktivnosti Vojske utvrđuju se u budžetu Crne Gore.

XXV. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 228

Novčanom kaznom od 150 eura do 1.500 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) se bez opravdanog razloga ne odazove pozivu Ministarstva za vršenje vojne obaveze (član 189 stav 2);
- 2) iznese vojnu knjižicu iz Crne Gore (član 192 stav 4).

XXVI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za sticanje crnogorskog državljanstva kao uslova za službu u Vojsci

Član 229

Licu u službi u Vojsci koje nema crnogorsko državljanstvo, prestaje služba u Vojsci ako ne stekne crnogorsko državljanstvo u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Mogućnost sticanja višeg nivoa kvalifikacije obrazovanja

Član 230

Oficiru koji ima završenu vojnu školu za oficire u trajanju do tri godine omogućiće se nastavak obrazovanja u Crnoj Gori do sticanja VI nivoa kvalifikacije obrazovanja.

Lice iz stava 1 ovog člana, dužno je da u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona stekne VI nivo kvalifikacije obrazovanja.

Prava i obaveze lica iz stava 1 ovog člana, urediće se ugovorom između Ministarstva i tog lica.

Troškove obrazovanja iz stava 1 ovog člana, snosi Ministarstvo.

Lice iz stava 1 ovog člana koje svojom krivicom ne završi obrazovanje, dužno je da Ministarstvu naknadi nastale troškove obrazovanja.

Unapređivanje podoficira u prelaznom period

Član 231

Podoficir, koji na dan stupanja na snagu ovog zakona, ima završenu srednju vojnu školu u četvorogodišnjem trajanju, može se unaprijediti pod uslovima iz člana 84 st. 1 i 2 ovog zakona.

Okončanje započelih postupaka

Član 232

Postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti iz člana 155 st. 3 i 4 ovog zakona, koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nije pravosnažno okončan, okončaće se po Zakonu o Vojsci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 88/09, 75/10 i 32/14).

Primjena odredbe o pravu na starosnu penziju

Član 233

Odredbe člana 203 stav 2 i člana 180 st. 2, 3 i 4 ovog zakona primjenjuju se do 31.12.2020. godine.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 234

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donešenja propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja ranijeg zakona

Član 235

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Vojsci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 88/09, 75/10 i 32/14).

Stupanje na snagu**Član 236**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore."

Broj: 31-6/17-1/8
EPA 208 XXVI
Podgorica, 26. jul 2017. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 26. SAZIVA

PREDSJEDNIK
Jan Brajović

Brajović